

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

866/0

**Vládní návrh zákona, kterým se zrušuje zákonné opatření Senátu
č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších
předpisů, a mění a zrušují další související právní předpisy**

Zástupce předkladatele: min. financí
Doručeno poslancům: 13. května 2020 v 12:23

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ... 2020,

kterým se zrušuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, a mění a zrušují další související právní předpisy

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Zrušení zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí a souvisejících právních předpisů

Čl. I

Zrušují se:

1. Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí.
2. Zákon č. 254/2016 Sb., kterým se mění zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí.
3. Zákon č. 264/2019 Sb., kterým se mění zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění zákona č. 254/2016 Sb.
4. Vyhláška č. 419/2013 Sb., k provedení zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí.
5. Vyhláška č. 127/2018 Sb., kterou se mění vyhláška č. 419/2013 Sb., k provedení zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí.
6. Vyhláška č. 279/2018 Sb., kterou se mění vyhláška č. 419/2013 Sb., k provedení zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění vyhlášky č. 127/2018 Sb.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Pokud lhůta pro podání daňového přiznání uplynula před 31. březnem 2020, použije se pro daňové povinnosti u daně z nabytí nemovitých věcí vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. K prodloužení lhůty pro podání daňového přiznání podle daňového řádu se nepřihlíží.
2. Pokud lhůta pro podání daňového přiznání uplyne od 31. března 2020, zaniká daňová povinnost u daně z nabytí nemovitých věcí vzniklá přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. K prodloužení lhůty pro podání daňového přiznání podle daňového řádu se nepřihlíží.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o daních z příjmů

Čl. III

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 105/2016 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 125/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod

č. 271/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., zákona č. 454/2016 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 246/2017 Sb., zákona č. 254/2017 Sb., zákona č. 293/2017 Sb., zákona č. 306/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 80/2019 Sb., zákona č. 125/2019 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 303/2019 Sb., zákona č. 364/2019 Sb. a zákona č. .../2020 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení se slovo „uspokojení“ nahrazuje slovem „obstarání“.
2. V § 4 odst. 1 písm. b) úvodní části ustanovení a bodech 1 až 3 se číslo „5“ nahrazuje číslem „10“.
3. V § 4 odst. 1 písm. b) úvodní části ustanovení se za slova „dobu 10 let;“ vkládají slova „příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem neosvobozený podle písmene a), nepřesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim dobu 10 let a použije-li poplatník získané prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby;“.
4. V § 4 odst. 1 písm. v) se slova „a dále“ a slova „použil nebo“ zrušují a slovo „uspokojení“ se nahrazuje slovem „obstarání“.
5. V § 4 odst. 1 písm. v) se slova „nejpozději do 1 roku následujícího po roce, v němž náhradu (odstupné) přijal; tento příjem je osvobozen i v případě, že částku odpovídající náhradě (odstupnému) vynaložil na obstarání vlastní bytové potřeby v době 1 roku před jejím obdržením; přijetí náhrady (odstupného) oznámí poplatník správci daně do konce zdaňovacího období, ve kterém k jejímu přijetí došlo; nedojde-li ke splnění podmínek pro osvobození náhrady (odstupného), je tento příjem příjmem podle § 10 v posledním zdaňovacím období, ve kterém mohly být podmínky pro osvobození splněny; obdobně se postupuje i u příjmů“ nahrazují slovy „, a příjem“ a slova „; obdobně se postupuje také u příjmů z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, včetně souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby“ se zrušují.
6. Za § 4a se vkládá nový § 4b, který včetně nadpisu zní:

„§ 4b

Bytová potřeba

(1) Bytovou potřebou se pro účely daní z příjmů rozumí

- a) výstavba bytového domu, rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a změna stavby,

- b) úplatné nabytí pozemku
 1. za předpokladu, že na pozemku bude zahájena výstavba bytové potřeby podle písmene a) do 4 let od okamžiku nabytí pozemku, nebo
 2. v souvislosti s pořízením bytové potřeby uvedené v písmenu c),
- c) úplatné nabytí
 1. bytového domu,
 2. rodinného domu,
 3. rozestavěné stavby bytového domu nebo rodinného domu,
 4. jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
- d) splacení vkladu právnické osobě jejím členem za účelem získání práva nájmu nebo jiného užívání bytu nebo rodinného domu,
- e) údržba a změna stavby bytového domu, rodinného domu, bytu v nájmu nebo v užívání nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
- f) vypořádání společného jmění manželů nebo vypořádání spoludědiců v případě, že předmětem vypořádání je úhrada podílu spojeného se získáním jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, rodinného domu nebo bytového domu,
- g) úhrada za převod podílu v obchodní korporaci jejím členem uskutečněná v souvislosti s převodem práva nájmu nebo jiného užívání bytu,
- h) splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g), pokud jsou splněny podmínky pro tyto bytové potřeby.

(2) Osvobození příjmu, které je podmíněné vynaložením z tohoto příjmu získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, se použije, oznámí-li poplatník správci daně získání těchto prostředků do konce lhůty pro podání daňového přiznání za zdaňovacího období, ve kterém k jejich získání došlo.

(3) Učiní-li poplatník správci daně oznámení podle odstavce 2, je podmínka pro osvobození příjmu spočívající v použití získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby splněna, pokud poplatník daně z příjmů fyzických osob

- a) použije tyto prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby do konce zdaňovacího období bezprostředně následujícího po zdaňovacím období, ve kterém poplatník tyto prostředky získal, nebo
- b) použil částku odpovídající získaným prostředkům na obstarání vlastní bytové potřeby před jejich získáním, nejdříve však ve zdaňovacím období bezprostředně předcházejícím zdaňovacímu období, ve kterém poplatník tyto prostředky získal.

(4) Nedojde-li ke splnění podmínky pro osvobození příjmu spočívající v použití získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období bezprostředně následujícím po zdaňovacím období, ve kterém poplatník prostředky získal.

(5) Nedojde-li v případě bytové potřeby uvedené v odstavci 1 písm. b) bodu 1 k zahájení výstavby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém marně uplynula lhůta pro zahájení výstavby; pozbyde-li poplatník pozemek před uplynutím lhůty pro zahájení výstavby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém poplatník tento pozemek pozbyl.“

7. V § 10 odst. 5 se věty devátá a desátá zrušují.
8. V § 15 se odstavce 3 a 4 včetně poznámek pod čarou č. 56 a 63 zrušují.
Dosavadní odstavce 5 až 9 se označují jako odstavce 3 až 7.
9. V § 15 odst. 7 se číslo „8“ nahrazuje číslem „6“.
10. V § 24 odst. 2 písm. ch) se slova „a daň z nabytí nemovitých věcí“ a slova „a to i v případě zaplacení ručitelem,“ zrušují, slova „byly zaplacený“ se nahrazují slovy „byla zaplacená“ a slovo „nejsou“ se nahrazuje slovem „není“.
11. V § 24 odst. 2 písm. u) se slova „, daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená druhým z manželů při prodeji nemovité věci, která byla ve společném jmění manželů“ zrušují.
12. V § 38k odst. 5 se písmeno e) zrušuje.
Dosavadní písmena f) až j) se označují jako písmena e) až i).
13. V § 38k odst. 5 písm. e) se číslo „5“ nahrazuje číslem „3“.
14. V § 38k odst. 5 písm. f) se číslo „6“ nahrazuje číslem „4“.
15. V § 38k odst. 5 písm. g) se číslo „7“ nahrazuje číslem „5“.
16. V § 38l odst. 1 se písmena b) až g) zrušují.
Dosavadní písmena h) až k) se označují jako písmena b) až e).

Čl. IV

Přechodná ustanovení

1. Pro daňové povinnosti u daně z příjmů za zdaňovací období započatá přede dnem nabytí účinnosti čl. III, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související se použije zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. III.
2. Došlo-li k nabytí nemovité věci přede dnem nabytí účinnosti čl. III, na příjem z pozbytí této nemovité věci podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti čl. III, se použije osvobození podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. III.
3. Na úroky zaplacené ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru poskytnutého bankou a z úvěru poskytnutého stavební spořitelnou

nebo bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem použitých na financování bytové potřeby podle § 15 odst. 3 písm. a) až g) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. III, obstarané před 1. lednem 2022 se použijí § 15 odst. 3 a 4, § 38k odst. 5 písm. e) a § 38l odst. 1 písm. b) až g) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. III.

4. Na úroky zaplacené ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru poskytnutého bankou a z úvěru poskytnutého stavební spořitelnou nebo bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem vynaložených na splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v § 15 odst. 3 písm. a) až g) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. III, obstaraných před 1. lednem 2022 se použijí § 15 odst. 3 a 4, § 38k odst. 5 písm. e) a § 38l odst. 1 písm. b) až g) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. III.
5. Na daň z nabytí nemovitých věcí zaplacenou poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí podle zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a ručitelem podle zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., ve znění účinném před 1. listopadem 2016, se použije § 10 odst. 5 věty devátá a desátá, § 24 odst. 2 písm. ch) a § 24 odst. 2 písm. u) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. III.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o Finanční správě České republiky

Čl. V

V § 11 odst. 8 zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se slova „a daně z nabytí nemovitých věcí“ zrušují.

Čl. VI

Přechodné ustanovení

Pro správu daně z nabytí nemovitých věcí, u níž daňová povinnost vznikla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije § 11 odst. 8 zákona č. 456/2011 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní

Čl. VII

V § 1 odst. 4 zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. a zákona č. 188/2016 Sb., se písmeno d) zrušuje.

Dosavadní písmena e) až i) se označují jako písmena d) až h).

Čl. VIII

Přechodné ustanovení

Pro přijímání a poskytování mezinárodní spolupráce při správě daně z nabytí nemovitých věcí, u níž vznikla daňová povinnost přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije zákon č. 164/2013 Sb., ve znění účinném přede dnem účinnosti tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

Čl. IX

Tento zákon nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení čl. III a IV, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2021.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

1.1. Daň z nabytí nemovitých věcí

Daň z nabytí nemovitých věcí je upravena zákonným opatřením Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákonné opatření Senátu“).

Daň z nabytí nemovitých věcí byla zavedena zákonným opatřením Senátu v návaznosti na rekonstrukci občanského a obchodního práva. V důsledku toho bylo zapotřebí novou úpravu daně z nabytí nemovitých věcí přizpůsobit a provázat především s novým zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a v menší míře potom i se zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), neboť tyto základní předpisy obsahují právní úpravu, která má dopad na zdanění úplatných nabytí nemovitých věcí.

Dalším důvodem pro vydání zákonného opatření Senátu bylo zrušení zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, kdy došlo k transformaci daně dědické a daně darovací pod režim daně z příjmů. Z tohoto důvodu byla daň z převodu nemovitostí upravena samostatně novým právním předpisem jako daň z nabytí nemovitých věcí v návaznosti na tehdy připravovanou změnu v osobě poplatníka, kterým je aktuálně výlučně nabyvatel.

Podle § 11 odst. 8 zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Finanční správě České republiky“), nevykonává Specializovaný finanční úřad správu daně z nabytí nemovitých věcí, a to ani v případě, kdy je poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí vybraný subjekt ve smyslu zákona o Finanční správě České republiky.

Při správě daně z nabytí nemovitých věcí může být přijímána a poskytována mezinárodní spolupráce při správě daní podle zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní“).

K provedení zákonného opatření Senátu byla vydána vyhláška č. 419/2013 Sb., k provedení zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.

Na daň z nabytí nemovitých věcí dále odkazují následující podzákonné právní předpisy, které bude nutné v návaznosti na zrušení zákonného opatření Senátu novelizovat:

- Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 162/2015 Sb., o podrobnostech úřednické zkoušky, ve znění pozdějších předpisů.

Daň z nabytí nemovitých věcí byla notifikována podle Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech vyhlášené pod č. 2/2014 Sb. m. s. (příloha A).

1.2. Daně z příjmů

Právní úprava tzv. přímých důchodových daní, které zahrnují daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob, je obsahem zákona č. 586 /1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“).

1.2.1. Osvobození příjmů z prodeje některých nemovitých věcí

Podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů je od daně z příjmů fyzických osob osvobozen příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem, přesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim dobu 5 let. Tento časový test 5 let platný již od nabytí účinnosti zákona o daních z příjmů, tj. od r. 1993, je velmi krátký a ze strany řady poplatníků dochází podle zjištění zástupců Finanční správy České republiky ke spekulacím pro získání nezdaněného příjmu, kdy již při koupi předmětné nemovité věci kupující v mnoha případech počítá s tím, že danou věc po 5 letech výhodně prodá, aniž by příjem z prodeje zdanil. Jde zejména o příjem z prodeje pozemků nebo bytových domů.

1.2.2. Odpočet úroků z úvěrů poskytnutých pro bytovou potřebu

Předmětem odpočtu podle stávajícího znění § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů jsou zaplacené úroky z určitého typu úvěrů. Takovým úvěrem je úvěr ze stavebního spoření, hypoteční úvěr poskytnutý bankou či úvěr poskytnutý stavební spořitelnou nebo bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem. Závazným účelem použití takto získaných prostředků je pořízení bytové potřeby. Co se rozumí bytovou potřebou, je aktuálně definováno rovněž v § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů; příkladem lze uvést výstavbu bytového domu či jednotky, koupi pozemku pro bytovou výstavbu, údržba či změna bytového domu či jednotky nebo vypořádání společného jmění manželů, je-li předmětem vypořádání úhrada za získání jednotky k bydlení. Na toto ustanovení pak navazují zákonné požadavky na jejich prokázání poplatníkem vůči plátcí daně (§ 38k a 38l zákona o daních z příjmů).

Na základě této právní úpravy je tak poplatníku umožněno si každoročně snížit základ daně z příjmů o částku, kterou zaplatil na úrocích při splácení výše uvedeného typu úvěru. Tento institut byl do zákona o daních z příjmů zapracován s jednoznačným úmyslem podpory zajištění vlastního bydlení, a který však podporuje pouze část poplatníků, tj. ne ty, kteří nevyužijí dluhového financování.

1.2.3. Institut daně z nabytí nemovitých věcí v zákoně o daních z příjmů

V zákoně o daních z příjmů se na několika místech a pro různé účely pracuje s daní z nabytí nemovitých věcí. Podle zákonného opatření Senátu, ve znění po novele provedené zákonem č. 254/2016 Sb., již u této daně neexistuje institut ručitele a poplatníkem této daně je vždy nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci.

2. Odůvodnění hlavních principů a nezbytnosti navrhované právní úpravy

2.1. Daň z nabytí nemovitých věcí

Dochází ke zrušení daně z nabytí nemovitých věcí bez náhrady. Zrušením daně z nabytí nemovitých věcí a souvisejícím zrušením odpočtu úroků z úvěrů poskytnutých pro bytovou potřebu (srov. níže) dojde ke zjednodušení a zpřehlednění daňového systému.

Za současného stavu, kdy se společnost potýká s pandemií způsobenou šířením viru SARS-CoV-2, a musí se vypořádat s dopady tohoto viru na společnost, je nutné na tuto situaci rovněž reagovat.

Zrušením daně z nabytí nemovitých věcí se také sníží motivace pro zakládání účelových obchodních korporací (SPV) vlastnicích nemovité věci a pro účelové převody podílů v nich, kterými fakticky dochází i k úplatnému převodu nemovitých věcí. Převod podílu v obchodní korporaci nelze podřadit pod předmět daně z nabytí nemovitých věcí. Přestože je tedy převod podílu na nového společníka svou podstatou *de facto* rovnocenný s úplatným nabytím nemovité věci, nepodléhá takové nabytí nemovité věci zdanění, tj. dani z nabytí nemovitých věcí.

Předpokládaným přínosem zrušení daně má být zejména růst investic do nemovitých věcí z důvodu snížení pořizovacích nákladů a navýšení příjmů státu z ostatních daní, zejména z daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

Současně se sníží administrativní náročnost správy daně pro poplatníky, kterým odpadne povinnost podávat daňové přiznání nebo nutnost vynakládat finanční prostředky za odbornou pomoc ve věci podání přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí, případně vedení daňového řízení. Navíc nabyvatele nemovité věci nebude zatěžovat další povinnost, a to jak po stránce finanční, tak po stránce časové, kterou je přiložení znaleckého posudku vypracovaného akreditovaným znalcem v případech stanovených zákonným opatřením Senátu. K úspoře dojde i na straně státu, kdy již nebude nutné tisknout formuláře daňového přiznání a investovat do technické podpory správy daně z nabytí nemovitých věcí.

2.2. Daně z příjmů

Primárním důvodem pro navržené změny v zákoně o daních z příjmů ve spojení se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí je odstranit z daňového systému několik nesourodých prvků, resp. prvků, které lze považovat za neoptimální tím, že jsou vzájemně protichůdné. Účelem je tak učinit daňové prostředí jednodušší, neutrálnější a transparentnější s méně daňovými výjimkami, které přináší i méně administrativy. Vzájemná fiskální kompenzace je pouze důsledkem navrženého odstranění vzájemně protichůdných opatření.

2.2.1. Osvobození příjmů z prodeje některých nemovitých věcí

V souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí se tak navrhuje prodloužení lhůty pro tzv. časový test u příjmů z prodeje těch nemovitých věcí, které byly pořízeny z jiného důvodu než pro potřebu vlastního bydlení, ze stávajících 5 na 10 let. V zásadě se tak odnímá větší část daňové výhody, kterou mají v tuto chvíli investoři, kteří investují do nemovitých věcí, čímž se vytvoří větší prostor pro pořizování vlastního bydlení. Dosavadní výhoda těchto investorů (spočívající především v poměrně krátkém časovém testu v délce 5 let, kdy se vyplatí posečkat s prodejem této nemovité věci až po uplynutí uvedené lhůty s nezanedbatelnou úsporou daně z příjmů) pozbyde po prodloužení na 10 let na lukrativnosti a lze tak předpokládat, že aktivity investorů se v tomto směru omezí a část kapacit nemovitých věcí určených k bydlení se uvolní ve prospěch skutečných zájemců o bydlení. Současná situace na trhu svědčí o výrazném nedostatku těchto nemovitých věcí. Prodloužením lhůty pro daňové osvobození příjmů z prodeje nemovitostí tedy dojde k výraznému narovnání investorského prostředí a napomůže se tak širšímu uspokojování bytových potřeb v důsledku současné nedostatečné nabídky nemovitých věcí k bydlení. Tato změna původně navržená jako součást tzv. balíčku změn daňových zákonů pro rok 2021 byla spojena s tímto návrhem, a to z důvodu, že investorské prostředí bude též silně ovlivněno právě zrušením daně z nabytí nemovitých věcí a je proto vhodné navrhnout obě změny zároveň.

Cílem tohoto opatření je tedy též zamezit spekulativnímu pořizování nemovitých věcí, kdy poplatník již při koupi nemovité věci počítá s tím, že danou věc po 5 letech výhodně prodá, přičemž tento příjem nezdaní. Navrhované prodloužení časového testu se nedotkne

osvobození příjmu z prodeje nemovitých věcí, ve kterých má prodávající bydliště, nebo kdy takovou nemovitou věc poplatník prodá a koupí jinou nemovitou věc, ve které bude bydlet např. z důvodu získání práce v jiném místě nebo nutnosti většího domu či bytu pro rozšiřující se rodinu (stávající § 4 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů). Dále se též nedotkne nemovitých věcí nabytých před 1. lednem 2021.

Současně se s cílem zmírnit následky navrhované úpravy, a to pro poplatníky, kteří si nepořizují nemovité věci z výše uvedeného spekulativního důvodu, navrhuje doplnit, že příjem z prodeje nemovité věci nebo vypořádání spoluvlastnictví k nemovité věci je od daně z příjmů osvobozen i v případě, že časový test 10 let není splněn, za podmínky, že poplatník použije získané prostředky na uspokojení vlastní bytové potřeby. Jde o obdobný postup, který již v současné době stanoví § 4 odst. 1 písm. a) v návaznosti na současný § 4 odst. 1 písm. v) zákona o daních z příjmů.

2.2.2. Odpočet úroků z úvěrů poskytnutých pro bytovou potřebu

V souvislosti s návrhem na zrušení daně z nabytí nemovitých věcí (a tudíž jejím neplacením) již nebude nezbytné kompenzovat částku uhrazenou na dani z nabytí nemovitých věcí pomocí institutu nezdanitelné části základu daně podle § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů.

Záměrem navrhovaných změn v této oblasti je ponechat poplatníkům k dispozici částku původně určenou na úhradu daně z nabytí nemovitých věcí ihned, nikoli až v důsledku částečného navrácení pomocí odpočtů ze základu daně z příjmů v horizontu několika desítek let. Zároveň touto změnou dojde ke snížení administrativní zátěže spojené s prokazováním skutečností nezbytných pro uplatnění zmíněného odpočtu, a to jak na straně poplatníka a plátce daně, tak na straně správce daně.

Zrušení tohoto institutu, který byl do zákona o daních z příjmů zapracován s jednoznačným úmyslem podpory zajištění vlastního bydlení, a který však podporoval pouze část poplatníků, tj. ne ty, kteří nevyužijí dluhového financování, koresponduje se záměrem vlády vyjádřeným v Programovém prohlášení vlády redukovat daňové výjimky z placení daní z příjmů. Zároveň se tak přispívá ke zjednodušení a zpřehlednění daňového systému.

Navrhovaná změna se nicméně bude týkat až poplatníků, kteří si na úvěr obstarají bytovou potřebu od 1. ledna 2022. Na bytové potřeby obstarané před tímto datem včetně jejich refinancování se použije dosavadní právní úprava, tj. takovým poplatníkům bude nadále umožněno uplatnit nezdanitelnou část základu daně podle stávajícího § 15 odst. 3 a 4 zákona o daních z příjmů. To znamená, že u nemovitých věcí, u kterých došlo k provedení vkladu do katastru nemovitostí od prosince 2019, nebude nabyvatel hradit daň z nabytí nemovitých věcí a současně bude umožněno od základu daně odečíst úroky z úvěrů poskytnutých pro bytovou potřebu. Cílem dané přechodného období je povzbudit trh s nemovitými věcmi negativně ovlivněný koronavirovou krizí a dále podpořit dostupnost vlastního bydlení.

2.2.3. Institut daně z nabytí nemovitých věcí v zákoně o daních z příjmů

Jelikož součástí tohoto návrhu zákona je také návrh na zrušení daně z nabytí nemovitých věcí, ztratí mnohá ustanovení zákona o daních z příjmů, v nichž je na daň z nabytí nemovitých věcí odkazováno, svůj význam a užitek, čímž se stanou obsolentními. Je proto navrhováno, aby se v zákoně o daních z příjmů provedly takové úpravy, které tato nadbytečná ustanovení, popř. jejich části odstraní.

Při této příležitosti se rovněž navrhuje ze zákona o daních z příjmů odstranit již nadbytečný institut ručitele v souvislosti s úhradou daně z nabytí nemovitých věcí, jelikož podle zákonného opatření Senátu, ve znění po novele provedené zákonem č. 254/2016 Sb., již u této daně neexistuje institut ručitele a poplatníkem této daně je vždy nabyvatel vlastnického práva

k nemovité věci. Tato změna byla původně navržena jako součást tzv. balíčku změn daňových zákonů pro rok 2021, ale z důvodu zrušení daně z nabytí nemovitých věcí byla spojena s tímto návrhem.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Základní meze pro uplatňování právních předpisů stanoví Ústava a Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy slouží státní moc všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Povinnosti mohou být také ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny). K tomu se v daňové oblasti uplatní ještě ustanovení čl. 11 odst. 5, které stanovuje, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s výše uvedenými požadavky pro ukládání povinných peněžitých plnění plynoucích do veřejných rozpočtů a též není nepřípustně retroaktivní, neboť součástí jsou standardní přechodná ustanovení zajišťující, že na dosavadní případy platí dosavadní předpisy.

Navrhovaná právní úprava je z výše uvedených hledisek plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, a to i s judikaturou Ústavního soudu, vztahující se k této problematice.

4. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh je plně slučitelný s právem Evropské unie a ustanovení navrhované právní úpravy nezakládají rozpor s primárním právem Evropské unie ve světle ustálené judikatury Soudního dvora Evropské unie.

S poukazem na sekundární právo Evropské unie lze konstatovat, že také v tomto ohledu předkládaná právní úprava respektuje závazky, které pro Českou republiku v této oblasti z členství v Evropské unii vyplývají.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaný zákon je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, podle čl. 10 Ústavy.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny

6.1. Daň z nabytí nemovitých věcí

Dopad na veřejné rozpočty

Výnos daně z nabytí nemovitých věcí je výlučně příjmem státního rozpočtu, na který bude mít její zrušení negativní dopad. Po zbývajícím část roku 2020 se očekával její výnos ve výši 10,6 mld. Kč. V následujících letech se očekával její výnos ve výši 13,8 mld. Kč.

Dopad na správce daně

Navržená úprava povede k úspoře nákladů správce daně v důsledku zastavení nápadu nových daňových povinností. Zejména se sníží náklady na úpravu informačního systému správy daní a náklady na aktualizaci a tisk daňových formulářů. Z dlouhodobého hlediska lze očekávat snížení nákladů z tohoto důvodu v řádech jednotek milionů Kč.

Pokud jde o úsporu personálních nákladů, nelze je v tuto chvíli vyčíslit, protože nebylo zatím rozhodnuto, zda a v jakém rozsahu dojde ke snížení počtu služebních míst v orgánech Finanční správy České republiky nebo k jejich převodu na výkon jiných agend.

Dopad na daňové subjekty

Navržená právní úprava bude mít pozitivní dopad na nabyvatele nemovitých věcí za úplaty, protože jim odpadne administrativní zátěž spojená s vyplňováním a podáváním daňového přiznání a současně získají finanční úsporu odpovídající úhradě daně z nabytí nemovitých věcí.

6.2. Daně z příjmů

6.2.1. Osvobození příjmů z prodeje některých nemovitých věcí

Dopad na veřejné rozpočty

Z hlediska daňových příjmů bude mít prodloužení časového testu u osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí jiných než použitých k bydlení z 5 let na 10 let za následek zvýšení inkasa daně z příjmů fyzických osob na úrovni veřejných rozpočtů o 0,6 mld. Kč (státní rozpočet: 0,5 mld. Kč, místní rozpočty: 0,1 mld. Kč) ročně po plném náběhu navrhované úpravy. Vlivem přechodného ustanovení bude tento pozitivní dopad dosahován postupně.

Dopad na správce daně

Navržená úprava nevyžaduje specifickou implementaci. Kvantifikovatelné dopady na správce daně se v jejich případě nepředpokládají.

Dopad na daňové subjekty

Dopad na daňové subjekty je v případě prodloužení časového testu u osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí jiných než použitých k bydlení neutrální, pokud příslušný příjem využijí na obstarání bytové potřeby.

Dopad na daňové subjekty v případě prodloužení časového testu u osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí jiných než použitých k bydlení, pokud příslušný příjem nevyužijí na uspokojené bytové potřeby, bude negativní. Předmětný příjem bude muset poplatník zdanit, jako daňový výdaj si však uplatní příslušnou částku, za kterou věc pořídil. Jako

daňový výdaj lze uplatnit i výdaje spojené s opravami, údržbou i technickým zhodnocením věci.

6.2.2. Odpočet úroků z úvěrů poskytnutých pro bytovou potřebu

Roční negativní dopad uplatňování odpočtů z titulu zaplacených úroků z úvěrů na financování bytových potřeb je odhadován ve výši cca 5 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů. Vzhledem k navrhovanému zrušení možnosti odpočtu pouze pro úroky z nových smluv bude pozitivní dopad tohoto opatření nabíhat postupně nelineárně (v částkách nižších stovek mil. Kč ročně), a to až do ukončení odpočtu úroků z dosud neukončených smluv o úvěru.

Dopad opatření v prvních letech účinnosti na inkaso daně z příjmů fyzických osob na úrovni veřejných rozpočtů se v roce 2022 odhaduje na 0,4 mld. Kč, v roce 2023 na 0,8 mld. Kč a v roce 2024 na 1,2 mld. Kč.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaný zákon nebude mít žádné negativní dopady na ochranu soukromí a osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaný zákon předpokládá využití fungujících mechanismů ze strany orgánů Finanční správy České republiky, včetně mechanismů kontroly řádného výkonu veřejné moci, a nezvadává tak příčinu k zvýšenému riziku korupce.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo ochranu státu a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu ve smyslu usnesení vlády č. 343/D z roku 2015 a nemá ani dopady na životní prostředí.

II. Zvláštní část

K části první

K čl. I

Zrušuje se jak samotné zákonné opatření Senátu, tak prováděcí vyhláška k němu. V souladu s legislativními zvyklostmi se také zrušují novely těchto právních předpisů.

K čl. II

K bodu 1:

Stanoví se rozhodný den 31. března 2020, od kterého dojde k faktickému zrušení daně z nabytí nemovitých věcí, pokud v tento den nebo později skončí lhůta pro podání daňového přiznání. S ohledem na tento rozhodný den se zavádí standardní přechodné ustanovení, které zvýší právní jistotu ohledně daňových povinností již vzniklých přede dnem nabytí účinnosti zákona, tedy v minulosti, u kterých lhůta pro podání daňového přiznání uplynula před 31. březnem 2020 a u kterých stále běží lhůta pro stanovení daně. S výjimkou případu popsaného v bodě 2 platí, že zrušení zákonného opatření Senátu má účinky pouze do budoucna, a tedy se nevztahuje na případy, kdy k naplnění předmětu daně došlo v minulosti. Souvisejícími právy a povinnostmi, které přetrvávají spolu s daňovou povinností, jsou zejména práva a povinnosti při správě daně, například povinnost zaplatit daň nebo strpět kontrolní postupy.

Protože daňový řád umožňuje na základě včas podané žádosti prodloužit lhůtu pro podání daňového přiznání, stanoví se výslovně, že se pro účely posuzování, zda daný případ nastal před nebo po rozhodném dni nepřihlíží k takovému případnému prodloužení. Důvodem je to, že rozhodný den má být stanoven pevně, avšak okamžik, ke kterému se váže, je možné za určitých okolností u konkrétního poplatníka odložit na pozdější den, což by bylo v rozporu s tímto cílem, stanovit tento den k pevnému datu.

K bodu 2:

Stanoví se rozhodný den 31. března 2020, od kterého dojde k faktickému zrušení daně z nabytí nemovitých věcí, pokud v tento den nebo později skončí lhůta pro podání daňového přiznání. Přechodné ustanovení tak výslovně stanoví, že daňové povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti zákona, tedy v minulosti, u kterých lhůta pro podání daňového přiznání uplyne od tohoto rozhodného dne, zanikají. Účelem tohoto přechodného ustanovení je zároveň posílení právní jistoty, neboť zásadně stejného okruhu poplatníků se také týká prominutí úroků z prodlení resp. pokuty za opožděné tvrzení daně podle výroků I. a II. rozhodnutí ministryně financí č. 6/2020 FZ o prominutí příslušenství daně, zálohy na daň a správního poplatku z důvodu mimořádné události, vyhlášené ve Finančním zpravodaji č. 5/2020. Toto prominutí je podmíněno zaplacením daně resp. podáním daňového přiznání do 31. srpna 2020. Tímto přechodným ustanovením je postaveno najisto, že v souvislosti se zrušením zákonného opatření Senátu zaniknou těmto poplatníkům všechny daňové povinnosti, a to přesto, že nedojde k naplnění podmínek stanovených v tomto rozhodnutí. Úroky z prodlení, které by v souvislosti s nezaplacením daně z nabytí nemovitých věcí vznikly, případně byly již zaplacené, pokud by platnost tohoto rozhodnutí nebyla prodloužena do dne nabytí účinnosti zákona, rovněž zanikají *ex tunc*. Důvodem je to, že úroky z prodlení jako příslušenství daně sledují podle § 2 odst. 5 daňového řádu osud daně. Výše uvedené znamená, že se tato právní úprava vztahuje na nabytí nemovité věci v případech, kdy

k provedení vkladu do katastru nemovitostí došlo od prosince 2019 nebo, pokud nemovitá věc není evidována v katastru nemovitostí, k nabytí vlastnického práva došlo od prosince 2019.

Toto přechodné ustanovení se nevztahuje na případy vzniku daňové povinnosti od účinnosti zákona, protože v důsledku zrušení zákonného opatření Senátu bude od toho dne daň z nabytí nemovitých věcí zcela zrušena, a tedy nová daňová povinnost již nebude moci vzniknout.

Právní skutečnost, ke které se váže rozhodný den, byla určena s ohledem na to, aby od rozhodného dne již žádnému nabyvateli nemovité věci nevznikla povinnost platit daň z nabytí nemovitých věcí. Rozhodný den se neváže ke vzniku daňové povinnosti, kterou je nabytí nemovité věci, protože v případě, kdy by stále probíhalo vkladové řízení, mohl by nabyvatel účelově vzít návrh na povolení vkladu do katastru nemovitých věcí zpět a obratem jej podat znovu, čímž by mohlo dojít k obejití stávající daňové povinnosti, která má být zachována (srov. bod 1).

Daňová povinnost zaniká *ex lege* ke dni nabytí účinnosti zákona. Pokud poplatník daně z nabytí nemovitých věcí již zaplatil daň a jeho daňová povinnost zanikla, může podat žádost o vrácení vratitelného přeplatku podle daňového řádu.

Obdobně jako v bodě 1 se stanoví, že se nepřihlíží k prodloužení lhůty pro podání daňového přiznání podle daňového řádu, a to ze stejných důvodů, jako je tomu v bodě 1.

K části druhé

K čl. III

K bodu 1 (§ 4 odst. 1 písm. a))

Navrhuje se legislativně technická úprava, kterou se zpřesňuje obsah tohoto ustanovení, když se formulace „uspokojení vlastní bytové potřeby“ nahrazuje formulací „obstarání vlastní bytové potřeby“. Tato změna se navrhuje ve všech místech výskytu v ustanoveních § 4 odst. 1 písm. a), písm. b) i písm. v) zákona o daních z příjmů.

K bodu 2 (§ 4 odst. 1 písm. b))

V souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí se navrhuje rovněž prodloužení lhůty pro tzv. časový test u příjmů z prodeje těch nemovitých věcí, které byly pořízeny pro jinou potřebu než pro potřebu vlastního bydlení.

V zásadě se tak odnímá větší část daňové výhody, kterou mají v tuto chvíli investoři, kteří investují do nemovitých věcí, čímž se vytvoří větší prostor pro pořizování vlastního bydlení. Dosavadní výhoda těchto investorů (spočívající především v poměrně krátkém časovém testu v délce 5 let, kdy se vyplatí posečkat s prodejem této nemovité věci až po uplynutí uvedené lhůty s nezanedbatelnou úsporou daně z příjmů) pozbyde po prodloužení na 10 let na lukrativnosti a lze tak předpokládat, že aktivity investorů se v tomto směru omezí a část kapacit nemovitých věcí určených k bydlení se uvolní ve prospěch skutečných zájemců o bydlení. Současná situace na trhu svědčí o výrazném nedostatku těchto nemovitých věcí. Tato změna, původně navržená jako součást tzv. balíčku změn daňových zákonů pro rok 2021, byla spojena s tímto návrhem, a to z důvodu, že investorské prostředí bude též silně ovlivněno právě zrušením daně z nabytí nemovitých věcí, a je proto vhodné navrhnout obě změny zároveň, a to včetně změn souvisejících s touto úpravou, které jsou též součástí tzv. balíčku změn daňových zákonů pro rok 2021.

V současné době je podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů od daně z příjmů fyzických osob osvobozen příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem neosvobozený podle písmene a) zákona o daních z příjmů (písmeno a) se týká především rodinného domu nebo bytové jednotky, ve kterých má

prodávající bydliště), přesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim dobu 5 let. Uvedená doba 5 let se zkracuje v případech stanovených větou druhou písmene b).

Z hlediska daně z příjmů fyzických osob se preferuje ponechat osvobození příjmu z prodeje nemovitých věcí v souladu s § 4 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů, tj. příjmu z prodeje nemovitých věcí, ve kterých má prodávající bydliště, tyto nemovité věci prodá a stěhuje se např. z důvodu získání práce v jiném místě nebo za účelem získání většího domu či bytu pro rozšiřující se rodinu.

Naopak však není důvod již po 5 letech od nabytí vlastnictví osvobozovat od daně příjmy z prodeje nemovitých věcí z titulu spekulací na získání nezdaněného příjmu, kdy kupující již při koupi předmětné nemovité věci v mnoha případech počítá s tím, že danou nemovitou věc po 5 letech výhodně prodá. Jde zejména o pozemky nebo bytové domy.

Z tohoto důvodu se navrhuje prodloužení doby trvání vlastnického práva k nemovité věci nezbytné pro posouzení v rámci tzv. časového testu z dosavadních 5 na 10 let. Na nemovité věci nabyté před 1. lednem 2021 se použije dosavadní právní úprava (viz přechodná ustanovení).

K bodu 3 (§ 4 odst. 1 písm. b) úvodní část ustanovení)

V návaznosti na předchozí novelizační bod, kterým dochází k prodloužení časového testu v případě příjmů z prodeje nemovitých věcí, které nejsou určeny k bydlení, se s cílem zmírnit dopady navrhovaného prodloužení časového testu navrhuje doplnit, že v případě, kdy prodávající nebo bývalý spoluvlastník nesplní nově prodloužený časový test, bude tento příjem od daně z příjmů fyzických osob osvobozen, pokud prodávající nebo bývalý spoluvlastník získané prostředky použije na obstarání vlastní bytové potřeby. Jde o obdobné pravidlo, jaké zákon stanoví pro osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí, ve kterých má prodávající bydliště po dobu kratší než 2 let před prodejem, tj. § 4 odst. 1 písm. a) věta druhá zákona o daních z příjmů. Konkrétní pravidla pro osvobození příjmu, které je podmíněno vynaložením prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, budou jednotně upravena v novém ustanovení § 4b zákona o daních z příjmů.

K bodu 4 (§ 4 odst. 1 písm. v))

Navrhuje se legislativně technická úprava, kterou se odstraňuje nadbytečná zdvojená formulace „použil nebo použije“. Význam normy zůstává nadále zachován i při užití slova „použije“.

Dále se navrhuje úprava, kterou se zpřesňuje obsah tohoto ustanovení, když se formulace „uspokojení vlastní bytové potřeby“ nahrazuje formulací „obstarání vlastní bytové potřeby“. Tato změna se navrhuje ve všech místech výskytu v ustanoveních § 4 odst. 1 písm. a), písm. b) i písm. v) zákona o daních z příjmů.

K bodu 5 (§ 4 odst. 1 písm. v))

Tímto bodem se zrušuje část tohoto ustanovení, která se navrhuje přesunout do nového § 4b. Nadále v ustanovení § 4 odst. 1 písm. v) zůstane upraven výčet tří osvobozených příjmů, kterými jsou (i) příjem získaný formou nabytí vlastnictví k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, jako náhrady za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, (ii) náhrada (odstupné) za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a (iii) příjem z úplatného převodu práv a povinností spojených s členstvím v družstvu. Tyto příjmy nejsou duplicitně upraveny v žádném jiném samostatném ustanovení v rámci § 4 odst. 1 (např. na rozdíl od příjmů podle § 4 odst. 1 písm. a)) a

v případě podmínění osvobození vynaložením získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby se na ně bude aplikovat nové ustanovení § 4b upravující jednotně tento režim.

Díky vložení nového § 4b již není potřeba výslovně uvádět, že se režim zde uvedený obdobně použije i na příjmy z prodeje podle § 4 odst. 1 písm. a) v případě vynaložení získaných prostředků na vlastní bytovou potřebu. Proto se navrhuje tuto část ustanovení § 4 odst. 1 písm. v) zrušit.

Stávající konstrukce několika vět v témže ustanovení uvozených slovem „obdobně“ působí systematické a výkladové obtíže. Tímto návrhem se tato nežádoucí konstrukce odstraňuje.

K bodu 6 (§ 4b)

Smyslem navrhovaného ustanovení je centralizovat podmínky, které musí poplatník splnit, chce-li na svůj příjem uplatnit osvobození podmíněné použitím těchto prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby. Ve stávajícím znění zákona o daních z příjmů je úprava těchto podmínek roztržena do více ustanovení, konkrétně do § 15 odst. 3, vymezujícího pojem bytové potřeby, a do § 4 odst. 1 písm. a) a písm. v), obsahujících podmínky pro použití prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, aniž by z textace jasně plynul vzájemný vztah těchto ustanovení.

K odstavci 1:

V důsledku zrušení § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů, který obsahoval vymezení bytové potřeby pro účely daní z příjmů, se navrhuje přesunout institut bytové potřeby do nového ustanovení § 4b, konkrétně do jeho prvního odstavce.

Bytovou potřebou je mimo jiné koupě pozemku, na kterém bude v zákonem stanovené lhůtě zahájena výstavba bytového domu, rodinného domu nebo jednotky nebo změna stavby (písm. b)), nebo pozemku v souvislosti s pořízením bytové potřeby uvedené v písmenu c). Nabude-li tedy poplatník uvedenou věc úplatně jiným způsobem než koupí, např. na základě výkonu rozhodnutí provedeného dražbou v rámci exekučního řízení, nejednalo by se tedy již o bytovou potřebu. Protože toto rozdílné zacházení s různými druhy nabytí nemovité věci není odůvodněné, bude nově § 4b odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů zahrnovat všechny formy úplatného nabytí vlastnického práva k těmto věcem.

Totéž platí obdobně v případě bytové potřeby v podobě koupě bytového domu, rodinného domu, rozestavěné stavby těchto domů nebo jednotky (písm. c)), proto bude nově také § 4b odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů zahrnovat všechny formy úplatného nabytí vlastnického práva k věcem zde vyčteným.

Rozšířením pojmu bytová potřeba se rozšiřuje i možnost osvobození příjmů z prodeje nemovité věci nebo náhrady za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, vyplacené uživateli této jednotky nebo bytu. Daná osvobození jsou v případě, že poplatník nesplňuje příslušný časový test, vázána na podmínku poskytnutí prostředků takto získaných na obstarání vlastní bytové potřeby, kterou budou nově vedle koupě nemovité věci i jiné formy úplatného nabytí vlastnického práva k těmto věcem.

V odstavci 1 písm. b) bodu 1 se dále navrhuje, aby se počátek běhu čtyřleté lhůty pro zahájení výstavby na pozemku poplatníka již neodvozoval od uzavření úvěrové smlouvy, ale právě od okamžiku nabytí vlastnického práva k pozemku. Tím se zaručí tytéž podmínky pro všechny poplatníky bez ohledu na zdroj financování výstavby.

K odstavcům 2 až 5 obecně:

Ačkoli by se mohlo zdát, že pro osvobození příjmu podle písm. a) v případě bytové potřeby stačí naplnit podmínky zde uvedené, tj. mít bydliště v prodávané nemovité věci bezprostředně

před jejím prodejem i po dobu kratší dvou let a vynaložit získané prostředky na zajištění vlastní bytové potřeby (bez jakéhokoli dalšího omezení), není tomu tak. Díky formulaci současného § 4 odst. 1 písm. v), přesněji řečeno na základě poslední věty tohoto ustanovení, se pro osvobození podle § 4 odst. 1 písm. a) v případě obstarání vlastní bytové potřeby aplikují rovněž podmínky uvedené v § 4 odst. 1 písm. v).

Konkrétně se zde hovoří o (i) časovém omezení, do kdy poplatník musí získané peněžní prostředky vynaložit na zajištění vlastní bytové potřeby, (ii) povinnosti oznámit správci daně přijetí těchto prostředků a dále (iii) o režimu dodanění tohoto příjmu podle § 10, nejsou-li splněny všechny podmínky pro jeho osvobození.

Na tuto diskrepanci upozornil také Nejvyšší správní soud, který judikatorně dovodil, že se podmínky pro osvobození příjmu z prodeje nemovitosti podle písmene a) nacházejí nejen zde, ale duplicitně rovněž v písmenu v) (podle znění v roce 2009 jde o písmeno u), podle stávajícího znění se však jedná o písmeno v)).

V této souvislosti lze citovat rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. července 2015, čj. 4 Afs 86/2015: „...Krajský soud se nejdříve zabýval aplikací § 4 odst. 1 písm. a) a u) zákona o daních z příjmů ve znění rozhodném pro zdaňovací období roku 2009. K tomuto poznamenal, že relevantní pasáže obou ustanovení jsou zcela identické. Z důvodové zprávy k zákonu č. 669/2004 Sb., jímž se tyto pasáže staly součástí zákona o daních z příjmů, přitom nelze zjistit výslovný úmysl zákonodárce týkající se užití identického textu v obou ustanoveních. Krajský soud však následně podotkl, že z hlediska systematického výkladu je nutné na citovaná ustanovení nahlížet jako na úpravu duplicitní povahy. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) věty druhé v obecné rovině připouští, že osvobodit lze za splnění dalších podmínek též příjmy z prodeje nemovitosti, v níž měl daňový subjekt bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší než dva roky. Samostatná aplikace tohoto ustanovení je nicméně fakticky vyloučena, neboť zde není stanovena lhůta, ve které má daňový subjekt příjem z prodeje nemovitosti na uspokojení bytové potřeby použít. Krajský soud proto dovodil, že § 4 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů je nutné aplikovat ve spojení s písmenem u) téhož ustanovení.“

Aby se odstranila nežádoucí duplicita v osvobození podle písmene a) a v), navrhuje se komplexně upravit režim osvobození příjmu podmíněného použitím získaných peněžních prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby v samostatném ustanovení, na které bude implicitně odkazováno v ustanoveních § 4 odst. 1 písm. a), b) a v) prostřednictvím sousloví/pojmu „obstarání vlastní bytové potřeby“.

Dalším po legislativně technické stránce nežádoucím jevem, který se tímto navrhovaným ustanovením odstraní, je současná konstrukce písmene v), na jehož konci se několikrát opakuje věta začínající slovem „obdobně“. Tato konstrukce je nežádoucí, jelikož působí (nejen výše uvedené) výkladové problémy, když z normy neplyne zcela jasně, k čemu konkrétně se slovo „obdobně“ váže, a obecně nepřispívá k jasnosti a srozumitelnosti právního řádu.

K odstavci 2:

Do odstavce 2 se navrhuje přesunout další z pravidel uvedených v současném znění § 4 odst. 1 písm. v). Poplatník tak má i nadále povinnost oznámit správci daně získání příjmu, a to do konce lhůty pro podání daňového přiznání za zdaňovacího období, ve kterém k přijetí těchto prostředků došlo. Účelem tohoto oznámení je především informovat správce daně o záměru poplatníka využít osvobození příjmu podmíněné použitím získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby.

Podání oznámení o získání prostředků pro účely osvobození příjmu podmíněné použitím získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby (dále také jen „oznámení o získání prostředků“) je tak podmínkou, kterou je nezbytné naplnit, aby mohl být příjem osvobozen od daně z příjmů na základě použití získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, viz dále.

Oznámení o získání prostředků je podáním podle daňového řádu a řídí se ustanoveními § 70 až § 74 daňového řádu. V souvislosti s navrhovanou právní úpravou oznámení o získání prostředků se však nepoužije institut postupu k odstranění pochybností, na základě kterého by správce daně v případě, že by měl pochybnost o správnosti nebo úplnosti údajů uvedených v oznámení o získání prostředků, vyzval poplatníka k jejich vysvětlení nebo doplnění. Tento institut, jehož cílem je přispět k zjištění a stanovení daňové povinnosti ve správné výši, se podle § 89 daňového řádu uplatňuje na daňová tvrzení a další písemnosti předložené daňovým subjektem v případě, že má správce daně pochybnosti o jejich správnosti, průkaznosti nebo úplnosti. Jedná se tedy o situace, kdy daňový subjekt správci daně něco tvrdí a správce daně má zájem na bezprostředním a neprodleném zjištění a ověření řádného splnění daňových povinností daňovým subjektem a tedy i správnosti takového tvrzení. Oznámení o získání prostředků má však odlišný charakter, protože poplatník jím uplatňuje své právo využít osvobození příjmu podmíněné použitím získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby. Institut postupu k odstranění pochybností u něho tedy není účelný. Institut o vadách podání zakotvený v § 74 daňového řádu se však v těchto případech použije, neboť oznámení o získání prostředků je podáním a použití tohoto institutu není nijak vyloučeno. V případě, že tedy oznámení bude obsahovat vady, bude daňový subjekt na tyto vady podle § 74 daňového řádu upozorněn a dostane možnost je odstranit. V případě, že budou vady odstraněny ve lhůtě stanovené správcem daně, budou výdaje uplatnitelné od okamžiku původního oznámení (viz § 74 odst. 3 daňového řádu). Pokud však daňový subjekt vady ve stanovené lhůtě neodstraní, stane se oznámení neúčinným. Vzhledem ke skutečnosti, že oznámením o získání prostředků poplatník uplatňuje své právo využít osvobození příjmu podmíněné použitím získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, nelze jej v případě neučinění tohoto oznámení sankcionovat za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy upravené ustanovením § 247a daňového řádu. Zásadním důsledkem neučinění oznámení vůči správci daně je nemožnost využít osvobození tohoto příjmu v režimu ustanovení § 4b zákona o daních z příjmů.

K odstavci 3:

V návaznosti na splnění podmínky v odstavci 2, tedy oznámení získání prostředků správcem daně, obsahuje odstavec 3 alternativní způsob splnění časové podmínky, je-li osvobození příjmu vázáno na použití prostředků na vlastní bytovou potřebu - jinými slovy do kdy je potřeba tyto prostředky tímto způsobem vynaložit. Fakticky se jedná o převzetí podmínek, které byly obsaženy ve stávajícím znění písmene v) a pomocí složitých legislativních konstrukcí se uplatňovaly i pro osvobození příjmů podle písmene a) a nově také podle písmene b).

V písmenu a) se stanovuje časový limit pro vynaložení získaných prostředků na vlastní bytovou potřebu poté, co poplatník tyto prostředky získá. Poplatník tak tyto prostředky musí

stanoveným způsobem vynaložit do konce zdaňovacího období (tedy kalendářního roku) bezprostředně následujícího po zdaňovacím období, ve kterém poplatník tyto prostředky získal.

Alternativou k prve uvedenému časovému limitu je v písmenu b) uvedená možnost vynaložení částky odpovídající získaným prostředkům ještě předtím, než je poplatník reálně získá. V takovém případě může tuto částku stanoveným způsobem vynaložit pouze v časovém intervalu od prvního dne zdaňovacího období, které bezprostředně předchází tomu zdaňovacímu období, ve kterém poplatník tyto prostředky obdrží, do dne, kdy poplatník tyto prostředky reálně získá.

Zároveň dochází ke sjednocení tohoto časového limitu oproti stávajícímu znění písmene v), podle kterého lhůta pro vynaložení prostředků před jejich nabytím nebyla stejně dlouhá jako lhůta pro vynaložení po jejich nabytí. Navrhuje se stejně dlouhý časový interval pro vynaložení peněžních prostředků na vlastní bytovou potřebu před i po jejich získání.

K odstavci 4:

V odstavci 4 se navrhuje pravidlo pro příjem, pokud poplatník v časovém intervalu podle předchozího odstavce nevynaloží takto získané prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby. Tento příjem se pak stává ostatním příjmem podle § 10 zákona o daních z příjmů a v tomto režimu musí být přiznán a zdaněn. Opět se tak jedná o období stávajícího znění písmene v), ovšem s tím rozdílem, že se toto pravidlo formuluje obecně, nikoli pouze pro náhradu (odstupné). Tím se odstraňují výkladové obtíže související s „obdobnou“ aplikací stávajícího znění § 4 odst. 1 písm. v) i na příjmy podle § 4 odst. 1 písm. a).

Důvodem pro zakotvení oznámení o získání prostředků podle odstavce 2 jakožto podmínky pro aplikaci ustanovení o osvobození příjmu podmíněné vynaložením prostředků na bytovou potřebu byla snaha jednoznačně odlišit následující dvě situace, které by v praxi mohly vyvolávat přinejmenším aplikační nejasnosti. Když totiž poplatník toto oznámení vůči správci daně neučiní, není v podstatě možné rozeznat případy, kdy (i) poplatník sice má v úmyslu vynaložit získané prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby, pouze ale neučinil oznámení, od případů, kdy (ii) poplatník od počátku nemá v úmyslu vynaložit získaný příjem na bytovou potřebu, ale pouze využívá možnosti pozdějšího zdanění tohoto příjmu (po uplynutí lhůty pro vynaložení prostředků).

Jediným možným způsobem, jak výše nastíněné případy odlišit, je zavedení povinnosti poplatníka aktivně oznámit správci daně přijetí (potenciálně osvoboditelného) příjmu z prodeje nemovité věci. Tím dá poplatník správci daně najevo, že má zájem na osvobození získaného příjmu vynaložením na vlastní bytovou potřebu, a ocitne se tak v režimu ustanovení § 4b. V souladu s tímto ustanovením pak mohou nastat následující situace:

- Poplatník oznámí úmysl prodejem nemovité věci získané finanční prostředky investovat do bytové potřeby a včas tak učiní - v tomto případě je tedy příjem z prodeje osvobozen.
- Poplatník oznámí úmysl prodejem nemovité věci získané finanční prostředky investovat do bytové potřeby, ale do roka tak neučiní. Podle § 4b odst. 4 ZDP tedy bude příjem z prodeje nemovité věci zdaňovat ve zdaňovacím období bezprostředně následujícím po zdaňovacím období, v němž příjem z prodeje nemovité věci získal.
- Pokud poplatník vůči správci daně neučiní oznámení podle odstavce 2, avšak získané peněžní prostředky včas vynaloží na vlastní bytovou potřebu, pak bude z důvodu neučinění oznámení rovněž povinen příjem zdanit ve zdaňovacím období, kdy příjem z prodeje nemovitosti získal.

- V případě, že poplatník neoznámí a ani prostředky neproinvestuje na bytovou potřebu, se tento příjem opět zdaňuje ve zdaňovacím období, kdy příjem z prodeje nemovitosti získal.

K odstavci 5:

Navrhuje se speciální ustanovení pro bytovou potřebu podle odstavce 1 písm. b) bodu 1, tj. pořízení pozemku. Ohledně možnosti uplatnit osvobození podmíněné vynaložením prostředků z prodeje na bytovou potřebu a pro samotné nabytí této bytové potřeby (zde pozemku) se i zde aplikují obecná pravidla (§ 4b odst. 2 a 3). V případě bytové potřeby v podobě pořízení pozemku, na kterém poplatník hodlá stavět, se však navrhuje speciální pravidlo zohledňující dodatečnou lhůtu 4 let od nabytí pozemku pro zahájení výstavby na něm. Mohou tudíž nastat následující situace:

- V případě, že poplatník učiní oznámení vůči správci daně podle odstavce 2, včas nabyde pozemek a využije tohoto časového rozmezí pro zahájení výstavby, bude jeho příjem z prodeje osvobozen od daně z příjmů.
- Pokud poplatník učiní oznámení vůči správci daně, avšak do konce následujícího zdaňovacího období po získání prostředků pozemek nenabyde, pak bude příjem z prodeje nemovité věci zdaňovat ve zdaňovacím období bezprostředně následujícím po zdaňovacím období, kdy příjem z prodeje nemovité věci získal.
- Pokud poplatník učiní oznámení vůči správci daně, do konce následujícího zdaňovacího období po získání prostředků nabyde vlastnické právo k pozemku, avšak do 4 let od nabytí pozemku nezahájí výstavbu, bude jeho příjem podléhat zdanění v posledním zdaňovacím období, ve kterém uplyne čtyřletá lhůta pro zahájení výstavby.
- Pokud poplatník do konce následujícího zdaňovacího období po získání prostředků nabyde vlastnické právo k pozemku, do 4 let od nabytí pozemku zahájí výstavbu, avšak neučiní oznámení vůči správci daně, bude jeho příjem podléhat zdanění ve zdaňovacím období, v němž příjem z prodeje nemovitosti získal.
- Pokud poplatník do konce následujícího zdaňovacího období po získání prostředků nabyde vlastnické právo k pozemku, avšak do 4 let od nabytí pozemku nezahájí výstavbu ani neučiní oznámení vůči správci daně, bude jeho příjem rovněž podléhat zdanění ve zdaňovacím období, v němž příjem z prodeje nemovitosti získal.

V případě, že poplatník učiní oznámení vůči správci daně podle odstavce 2, včas nabyde pozemek, ale ve lhůtě 4 let pro zahájení výstavby na pozemku pozbyde vlastnické právo k tomuto pozemku (např. z důvodu jeho prodeje), rovněž nedojde k naplnění podmínek pro osvobození tohoto příjmu. Proto se navrhuje, aby tento příjem podléhal zdanění podle § 10 zákona o daních z příjmů v tom zdaňovacím období, v němž poplatník trvale pozbyl předmětný pozemek.

K bodu 7 (§ 10 odst. 5 věta devátá a desátá)

Tato změna je navrhována v souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí. Z toho důvodu se navrhuje také zrušení možnosti uplatnit zaplacenou daň z nabytí nemovitých věcí jako výdaj v rámci daně z příjmů.

Úprava rovněž reaguje na to, že podle zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění po novele provedené zákonem č. 254/2016 Sb., již u této daně neexistuje institut ručitele a poplatníkem této daně je vždy nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci. Tato změna byla původně navržena jako součást tzv. balíčku změn daňových

zákonů pro rok 2021, ale z důvodu zrušení daně z nabytí nemovitých věcí byla spojena s tímto návrhem.

K bodu 8 (§ 15 odst. 3 a 4)

V souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí se navrhuje zrušení odpočtu částky, která se rovná úrokům zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru podle § 15 odst. 3 a 4, od základu daně.

Zrušení tohoto institutu, který byl do zákona o daních z příjmů zapracován s jednoznačným úmyslem podpory zajištění vlastního bydlení, a který však podporoval pouze část poplatníků, tj. ne ty, kteří nevyužijí dluhového financování, navazuje na záměr vlády omezovat použití daňových výjimek zachycený v jejím Programovém prohlášení. Tato úprava je částečně také opatřením zmírňujícím dopady zrušení daně z nabytí nemovitých věcí do veřejných rozpočtů.

Institut odpočtu úroků z hypotečního úvěru či úvěru poskytnutého stavební spořitelnou od základu daně doposud částečně sloužil také jako opatření kompenzující povinnost uhradit daň z nabytí nemovitých věcí. Zrušením daně z nabytí nemovitých věcí se poplatníkům ponechá k volné dispozici ta částka, kterou by jinak byli povinni na této dani uhradit, tedy již není nezbytné umožnit postupné navrácení této částky v průběhu let prostřednictvím daňových odpočtů úroků. K dané úpravě jsou navržena přechodná ustanovení v čl. IV.

K bodu 9 (§ 15 odst. 7)

Navrhuje se legislativně technická úprava v důsledku zrušení odstavců 3 a 4 a přečíslování následujících odstavců tohoto ustanovení.

K bodu 10 (§ 24 odst. 2 písm. ch))

V souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí se navrhuje zrušení možnosti uplatnění zaplacené daně z nabytí nemovitých věcí jako výdaje podle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů. Možnost uplatnění daně z nemovitých věcí a ostatních daní a poplatků jako výdaj však zůstává zachována.

Úprava rovněž reaguje na to, že podle zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění po novele provedené zákonem č. 254/2016 Sb., již u této daně neexistuje institut ručitele a rušená slova v ustanovení § 24 odst. 2 písm. ch) jsou tedy obsoletní. Tato změna byla původně navržena jako součást tzv. balíčku změn daňových zákonů pro rok 2021, ale z důvodu zrušení daně z nabytí nemovitých věcí byla spojena s tímto návrhem.

K bodu 11 (§ 24 odst. 2 písm. u))

V souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí se stejně jako v § 24 odst. 2 písm. ch) zákona o daních z příjmů navrhuje zrušení možnosti uplatnění daně z nabytí nemovitých věcí jako výdaje podle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů i v případě, že ji při prodeji nemovité věci ve společném jmění manželů zaplatil druhý manžel.

K bodu 12 (§ 38k odst. 5 písm. e))

V souvislosti se zrušením nezdanitelné části základu daně z titulu zaplacených úroků z úvěru na obstarání bytové potřeby podle § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů již poplatník nebude muset prohlašovat plátcí daně výši zaplacených úroků z předmětných úvěrů ani ostatní skutečnosti doposud vymezené ustanovením § 38k odst. 5 písmene e). Z toho důvodu se navrhuje zrušit písmeno e) a ostatní písmena přeznačit.

K bodu 13 (§ 38k odst. 5 písm. e))

Navrhuje se legislativně technická úprava v důsledku zrušení § 15 odstavců 3 a 4 a přečíslování následujících odstavců téhož ustanovení.

K bodu 14 (§ 38 k odst. 5 písm. f))

Navrhuje se legislativně technická úprava v důsledku zrušení § 15 odstavců 3 a 4 a přečíslování následujících odstavců téhož ustanovení.

K bodu 15 (§ 38k odst. 5 písm. g))

Navrhuje se legislativně technická úprava v důsledku zrušení § 15 odstavců 3 a 4 a přečíslování následujících odstavců téhož ustanovení.

K bodu 16 (§ 38l odst. 1 písm. b) až g))

V souvislosti se zrušením nezdanitelné části základu daně z titulu zaplacených úroků z úvěru na obstarání bytové potřeby podle § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů již poplatník nebude mít povinnost prokazovat plátcí daně nárok na nezdanitelnou část základu daně podle § 15 odst. 3 a 4. Ustanovení § 38l odst. 1 písmena b) až g) se tím stala obsolentními, a navrhuje se proto jejich zrušení. Zároveň dochází k přeznačení následujících písmen.

K čl. IV

K bodu 1

Toto přechodné ustanovení stanovuje, že pro uplatnění daně, jakož i práv a povinností vyplývajících ze zákona za zdaňovací období započatá před účinností čl. III (1. ledna 2021), se použijí právní předpisy platné do dne předcházejícího účinnosti čl. III (dosavadní právní předpisy).

K bodu 2

Navrhuje se přechodné ustanovení, podle kterého se osvobození podle § 4 odst. 1 písm. b) ve znění tohoto zákona (prodloužení časového testu z dosavadních 5 na 10 let a osvobození v případě, kdy tato doba nepřesáhla 10 let, pokud jsou prostředky použity na obstarání bytové potřeby) použije až na nově nabyté nemovité věci ode dne nabytí účinnosti čl. III, tj. nabyté od 1. ledna 2021. Jinými slovy řečeno, na příjem z prodeje nemovité věci nebo příjem z vypořádání spoluvlastnictví k nemovité věci neosvobozený podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů plynoucí od 1. ledna 2021, pokud k nabytí nemovité věci došlo před tímto dnem, se použije dosavadní právní úprava, tj. časový test 5 let.

K bodu 3

Navrhuje se přechodné ustanovení, podle kterého se zrušení možnosti uplatnit si od základu daně úroky zaplacené z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru poskytnutého bankou, jakož i úvěru poskytnutého stavební spořitelnou nebo bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem použitých na financování bytové potřeby vymezených podle dosavadního § 15 odst. 3 písm. a) a až g) zákona o daních z příjmů za podmínek současného § 15 odst. 3 a 4 zákona o daních z příjmů použije až na obstarané bytové potřeby od 1. ledna 2022.

K bodu 4

Toto přechodné ustanovení se týká bytové potřeby upravené v § 4b odst. 1 písm. h) (dříve § 15 odst. 3 písm. h) zákona o daních z příjmů), tedy splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g) tohoto ustanovení, pokud jsou splněny podmínky pro tyto bytové potřeby. V návaznosti na zrušení

odpočtu úroků z úvěrů podle dosavadního § 15 odst. 3 a 4 se tímto přechodným ustanovením zajišťuje, že se tato změna nebude týkat úvěrů zde vyčtených, které si poplatník sjedná sice po 1. lednu 2022, avšak za účelem splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb, které byly obstarány před 1. lednem 2022.

Např. se tedy bude jednat o situace, kdy si poplatník sjednal hypoteční úvěr, za který si před 1. lednem 2022 pořídil byt k vlastnímu bydlení. Bude-li poplatník po 1. lednu 2022 potřebovat refinancovat tuto svou hypotéku tím, že si za účelem jejího splacení sjedná další úvěr, pak se na tento nově sjednaný úvěr bude vztahovat režim před 1. lednem 2022, tzn., poplatník bude mít v případě tohoto nového úvěru zachovanou možnost odečíst zaplacené úroky od základu daně.

K bodu 5

Úpravy v § 10 odst. 5 větě deváté a desáté a v § 24 odst. 2 písm. ch) a písm. u) zákona o daních z příjmů jsou činěny v souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí tímto zákonem. Přechodné ustanovení zajišťuje v případě, kdy bude daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená jejím poplatníkem na základě přechodných ustanovení čl. II i po účinnosti tohoto zákona, její uplatnění jako výdaje podle zákona o daních z příjmů.

V § 10 odst. 5 větě deváté a v § 24 odst. 2 písm. ch) zákona o daních z příjmů se současně reaguje na skutečnost, že podle zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění po novele provedené zákonem č. 254/2016 Sb., již u této daně neexistuje institut ručitele a poplatníkem této daně je vždy nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci. Vzhledem k přechodnému ustanovení v novele č. 254/2016 Sb., podle kterého se na daňové povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti dané novely použije zákonné opatření Senátu, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti dané novely, však nabytím účinnosti dané novely nezaniká povinnost ručitele daň zaplatit, a může tak dojít k situacím, kdy ručitel daň zaplatí kdykoli ve lhůtě pro placení daně, tedy i po nabytí účinnosti tohoto zákona. Je tedy nutné nadále umožnit její uplatnění jako výdaje podle zákona o daních z příjmů i v tomto případě.

Dále je toto přechodné ustanovení nutné s ohledem na situace, kdy ručitel nebo poplatník daně z nabytí nemovitých věcí sice daň z nabytí nemovitých věcí zaplatil již v minulosti, avšak příjem z úplatného převodu nemovité věci vznikne až po nabytí účinnosti čl. III (např. v důsledku delší lhůty splatnosti kupní ceny); vzhledem k tomu, že výdaj v podobě zaplacené daně z nabytí nemovitých věcí lze uplatnit až vůči příjmu z úplatného převodu, bude tento výdaj uplatněn až po nabytí účinnosti čl. III.

K části třetí

K čl. V

V návaznosti na zrušení daně z nabytí nemovitých věcí je třeba odkaz na tuto daň odstranit také ze zákona o Finanční správě České republiky, který se vůči této dani legislativně vymezuje.

K čl. VI

V rámci přechodného ustanovení se z důvodu právní jistoty navrhuje stanovit, že Specializovaný finanční úřad ani po nabytí účinnosti tohoto zákona nevykonává správu daně z nabytí nemovitých věcí.

K části čtvrté

K čl. VII

V návaznosti na zrušení daně z nabytí nemovitých věcí je třeba odkaz na tuto daň odstranit také z taxativního výčtu daní, na které se vztahuje zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní.

K čl. VIII

Zachovává se možnost uplatňovat zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní vzhledem k daňovým povinnostem a k s nimi souvisejícími právy a povinnostmi, které přetrvávají i po účinnosti tohoto zákona (srov. čl. II).

K části páté

K čl. IX

V případě částí první je žádoucí, aby tato právní úprava nabyla účinnosti co nejdříve, aby poplatníci nebyli nuceni podávat daňové přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí a správce daně nemusel tuto daň vyměřovat, což by s ohledem na rozhodný den nebylo racionální a hospodárné. Současně lze konstatovat, že jde o opatření ve prospěch poplatníků, a je tedy dán naléhavý obecný zájem na tom, aby ustanovení nabyla účinnosti k dřívějšímu datu. V případě částí třetí a čtvrté pak platí, že jejich účinnost musí být navázána na účinnost částí první, a tedy je také dán naléhavý obecný zájem na tom, aby ustanovení nabyla účinnosti k dřívějšímu datu.

Pokud jde o čl. III a IV, v souladu s § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, se navrhuje účinnost k 1. lednu 2021, což je také první den zdaňovacího období daně z příjmů fyzických osob.

V Praze dne 30. dubna 2020

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v. r.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí:
JUDr. Alena Schillerová, Ph.D., v. r.

K části druhé návrhu zákona

Platné znění částí zákona č. 586/1992 o daních z příjmů, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění k 1. lednu 2021

§ 4

Osvobození od daně

(1) Od daně se osvobozuje

- a) příjem z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku, nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem; příjem z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na ~~uspokojení~~ **obstarání** vlastní bytové potřeby; pro osvobození příjmu plynoucího manželům z jejich společného jmění postačí, aby podmínky pro jeho osvobození splnil jen jeden z manželů, pokud majetek, kterého se osvobození týká, není nebo nebyl zařazen do obchodního majetku jednoho z manželů; osvobození se nevztahuje na příjem z
1. prodeje těchto nemovitých věcí, pokud jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku,
 2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného v době do 2 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem,
 3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí, uskutečněného v době do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 2 letech od tohoto nabytí nebo po 2 letech od tohoto vyřazení z obchodního majetku,
- b) příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem neosvobozený podle písmene a), přesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim dobu **5 10** let; **příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem neosvobozený podle písmene a), nepřesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim dobu 10 let a použije-li poplatník získané prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby;** doba **5 10** let se zkracuje o dobu, po kterou byly tyto nemovité věci prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele v případě, že jde o prodej nemovitých věcí nabytých děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem, nebo o vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem nabytým děděním od takového zůstavitele nebo o dobu, po kterou prodávající nebo spoluvlastník vlastnil pozemek, jenž byl předmětem výměny v rámci pozemkových úprav, v případě prodeje nebo vypořádání spoluvlastnictví k pozemku nabytého výměnou od pozemkového úřadu, tato doba se započítává i do doby, která běží od vyřazení vyměněného pozemku z obchodního majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z
1. prodeje těchto nemovitých věcí, které jsou nebo v období **5 10** let před prodejem byly zahrnuty do obchodního majetku, nebo vypořádání spoluvlastnictví k takovým nemovitým věcem,

2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do **5 10** let příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem, i když kupní smlouva bude uzavřena až po **5 10** letech od tohoto nabytí,
 3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do **5 10** let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po **5 10** letech od takového vyřazení,
 4. prodeje práva stavby nebo vypořádání spoluvlastnictví k právu stavby, není-li zřízena stavba vyhovující právu stavby,
- c) příjem z prodeje hmotné movité věci s výjimkou příjmu z prodeje
1. cenného papíru,
 2. motorového vozidla, letadla nebo lodě, nepřesahuje-li doba mezi jejich nabytím a prodejem dobu 1 roku,
 3. movité věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
- d) přijatá náhrada majetkové nebo nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, plnění z pojištění odpovědnosti za škodu, plnění z cestovního pojištění; osvobození se nevztahuje na
1. náhradu za ztrátu příjmu,
 2. náhradu za škodu způsobenou na majetku, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, v době vzniku škody,
 3. náhradu za škodu způsobenou na majetku sloužícím v době vzniku škody k nájmu,
 4. plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, poplatníka,
 5. náhradu za škodu způsobenou poplatníkem v souvislosti s nájmem,
- e) výnos z prostředků rezerv uložených na zvláštním vázaném účtu v bance podle zákona upravujícího rezervy pro zjištění základu daně z příjmů, stane-li se příjmem zvláštního vázaného účtu,
- f) příjem v podobě
1. ceny z veřejné soutěže a obdobné ceny plynoucí ze zahraničí, pokud je v plné výši darována příjemcem na účely uvedené v § 15 odst. 1,
 2. ocenění v oblasti kultury podle jiných právních předpisů,
 3. ceny z veřejné soutěže, z reklamní soutěže nebo z reklamního slosování, ceny ze sportovní soutěže s výjimkou ceny ze sportovní soutěže u poplatníků, u nichž je sportovní činnost podnikáním, a to v hodnotě nepřevyšující 10 000 Kč,
 4. ceny z úctenkové loterie podle, jejíž hodnota nepřevyšuje 1 000 000 Kč,
- g) příjem v podobě
1. náhrady přijaté v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd,
 2. úplaty za prodej věci vydané v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd podle právních předpisů o restituci majetku; toto osvobození se uplatní i v případě, jestliže v době mezi nabytím a prodejem nemovité věci došlo k vypořádání mezi spoluvlastníky rozdělením věci podle velikosti jejich podílů nebo jestliže v nemovité věci vznikly jednotky; osvobození se neuplatní u věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
 3. příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,
 4. úroku ze státního dluhopisu vydaného v souvislosti s rehabilitačním řízením o nápravách křivd,
- h) příjem získaný ve formě dávky nebo služby z nemocenského pojištění, důchodového pojištění podle zákona upravujícího důchodové pojištění, peněžní pomoci obětem trestné činnosti podle zákona upravujícího poskytnutí peněžní pomoci obětem trestné činnosti,

sociálního zabezpečení, plnění z uplatnění nástrojů státní politiky zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění, plnění z pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle zákona upravujícího důchodové spoření a plnění ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu; jde-li však o příjem ve formě pravidelně vypláceného důchodu nebo penze, je od daně osvobozena z úhrnu takových příjmů nejvýše částka ve výši 36násobku minimální mzdy, která je platná k 1. lednu kalendářního roku, za zdaňovací období, do níž se však nezahrnuje výše příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,

- i) dávka pro osobu se zdravotním postižením, dávka pomoci v hmotné nouzi, sociální služba, dávka státní sociální podpory, dávka pěstounské péče s výjimkou odměny pěstouna, příspěvek z veřejného rozpočtu a státní dávka nebo příspěvek podle jiných právních předpisů nebo obdobné plnění poskytované ze zahraničí, příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona upravujícího sociální služby, a to do výše poskytovaného příspěvku, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou, u níž se nevyžaduje registrace podle zákona upravujícího sociální služby; jde-li však o péči o jinou osobu než osobu blízkou, je od daně měsíčně osvobozena v úhrnu maximálně částka do výše příspěvku pro osobu se IV. stupněm závislosti podle zákona upravujícího sociální služby,
- j) příjem ve formě náhrady účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s darováním a odběrem krve a jejích složek, tkání, buněk nebo orgánů, pokud se tato náhrada poskytuje podle jiných právních předpisů,
- k) příjem v podobě
 1. stipendia ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu kraje, z prostředků vysoké školy, veřejné výzkumné instituce nebo právnické osoby, která vykonává činnost střední školy nebo vyšší odborné školy,
 2. podpory nebo příspěvku z prostředků fundace nebo spolku, s výjimkou rodinné fundace, pokud se nejedná o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi a jde-li o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi, příjem v podobě podpory nebo příspěvku poskytnutého výlučně ke kompenzaci zdravotního postižení nebo sociálního vyloučení,
 3. podpory nebo příspěvku z prostředků odborové organizace,
 4. nepeněžního plnění nebo sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem z fondu kulturních a sociálních potřeb nejbližším pozůstalým nebo sociální výpomoci nejbližším pozůstalým za obdobných podmínek u zaměstnavatele, u kterého se tento fond nezřizuje,
- l) příjem z
 1. penze vyplácené z penzijního připojištění se státním příspěvkem, penze z doplňkového penzijního spoření, penze z penzijního pojištění a důchod z pojištění pro případ dožití s výplatou důchodu, a to z pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití a z důchodového pojištění, u kterých není vymezeno období jejich pobírání nebo činí nejméně 10 let,
 2. invalidní penze z penzijního připojištění se státním příspěvkem na dobu určitou, invalidní penze na určenou dobu a jednorázové pojistné pro penzi podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,
 3. vyplacení prostředků účastníka důchodového spoření při ukončení důchodového spoření podle zákona o ukončení důchodového spoření,
 4. jiná plnění z pojištění osob, s výjimkou jednorázových plnění, odkupného nebo odbytného a penze z penzijního pojištění a z pojištění pro případ dožití, a to z pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití, z důchodového pojištění

- a z doplňkového penzijního spoření, u kterých je vymezeno období jejich pobírání, a s výjimkou jiného příjmu z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy,
- m) plnění poskytovaná ozbrojenými silami žákům škol, kteří nejsou vojáky v činné službě³⁾, vojákům v záloze povolaným k výkonu vojenské činné služby s výjimkou služného a zvláštního příplatku podle zvláštních právních předpisů^{3a)},
 - n) kázeňské odměny poskytované příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾,
 - o) výsluhové náležitosti a služební příspěvek na bydlení u vojáků z povolání a výsluhové nároky u příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾,
 - p) naturální plnění poskytované prezidentu republiky podle jiných právních předpisů a bývalému prezidentu republiky podle zákona upravujícího zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce,
 - q) plnění poskytované v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby podle zákona upravujícího dobrovolnickou službu,
 - r) plnění z vyživovací povinnosti,
 - s) příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci s výjimkou příjmu z úplatného převodu cenného papíru, přesahuje-li doba mezi jeho nabytím a úplatným převodem dobu 5 let; doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se zkracuje o dobu, po kterou byl poplatník členem této obchodní korporace před přeměnou obchodní korporace, nebo o dobu, po kterou byl tento podíl prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele, v případě, že jde o úplatný převod podílu nabytého děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem; jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo 23c, doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se nepřerušuje při výměně podílů nebo přeměně obchodní korporace; v případě rozdělení podílu v souvislosti s jeho úplatným převodem se doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu v obchodní korporaci u téhož poplatníka nepřerušuje, je-li rozdělením zachována celková výše podílu; osvobození se nevztahuje na
 1. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci, pokud byl pořízen z obchodního majetku poplatníka, a to do 5 let po ukončení jeho činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
 2. příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci v době do 5 let od jeho nabytí, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od jeho nabytí,
 3. příjem z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci pořízeného z poplatníkovy obchodního majetku, pokud příjem z tohoto úplatného převodu plyne v době do 5 let od ukončení činnosti poplatníka, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od nabytí tohoto podílu nebo od ukončení této činnosti,
 4. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci odpovídající zvýšení nabývací ceny podílu člena nepeněžitým plněním ve prospěch vlastního kapitálu obchodní korporace nebo nabytím podílu od jiného člena, pokud k úplatnému převodu došlo do 5 let od plnění nebo nabytí podílu,
 - t) příspěvek fyzické osobě poskytovaný podle zákona upravujícího stavební spoření a státní podporu stavebního spoření,

³⁾ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 129/2002 Sb. a zákona č. 254/2002 Sb. Sb.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

^{3a)} Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

- u) dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, kraje, státního fondu, Národního fondu, regionální rady regionu soudržnosti, podpora z Vinařského fondu, z přiděleného grantu nebo příspěvek ze státního rozpočtu, který je výdajem státního rozpočtu podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla anebo dotace, grant a příspěvek z prostředků Evropské unie, na pořízení hmotného majetku, na jeho technické zhodnocení nebo na odstranění následků živelní pohromy, s výjimkou dotace a příspěvku, které jsou účtovány do příjmů nebo výnosů podle zákona upravujícího účetnictví,
- v) příjem získaný formou nabytí vlastnictví k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, jako náhrady za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a dále náhrada (odstupné) za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, vyplacená uživateli této jednotky nebo bytu za podmínky, že poplatník náhradu (odstupné) použil nebo použije na uspokojení **obstarání** vlastní bytové potřeby nejpozději do 1 roku následujícího po roce, v němž náhradu (odstupné) přijal; tento příjem je osvobozen i v případě, že částku odpovídající náhradě (odstupnému) vynaložil na obstarání vlastní bytové potřeby v době 1 roku před jejím obdržením; přijetí náhrady (odstupného) oznámí poplatník správci daně do konce zdaňovacího období, ve kterém k jejímu přijetí došlo; nedojde-li ke splnění podmínek pro osvobození náhrady (odstupného), je tento příjem příjmem podle § 10 v posledním zdaňovacím období, ve kterém mohly být podmínky pro osvobození splněny; obdobně se postupuje i u příjmů, a **příjem** z úplatného převodu práv a povinností spojených s členstvím v družstvu, pokud v souvislosti s tímto převodem bude zrušena nájemní smlouva k bytu, použije-li poplatník získané prostředky na uspokojení **obstarání** vlastní bytové potřeby; obdobně se postupuje také u příjmů z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, včetně souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na uspokojení **obstarání** vlastní bytové potřeby,
- w) příjmy z úplatného převodu cenných papírů a příjmy z podílů připadajících na podílové listy při zrušení podílového fondu, pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč; osvobození se nevztahuje na příjmy z kapitálového majetku a na příjmy z úplatného převodu cenných papírů nebo z podílů připadajících na podílové listy při zrušení podílového fondu, které jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; jedná-li se o kmenový list, činí doba 5 let,
- x) příjem z úplatného převodu cenného papíru, přesáhne-li doba mezi nabytím a úplatným převodem tohoto cenného papíru při jeho úplatném převodu dobu 3 let, a dále příjem z podílu připadající na podílový list při zrušení podílového fondu, přesáhne-li doba mezi nabytím podílového listu a dnem vyplacení podílu dobu 3 let; doba 3 let se zkracuje o dobu, po kterou byl tento cenný papír nebo podíl připadající na podílový list při zrušení podílového fondu ve vlastnictví zůstavitele, v případě, že jde o úplatný převod cenného papíru nebo podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu nabytého děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem; doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka se nepřerušuje při sloučení nebo splnutí podílových fondů nebo při přeměně uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond; osvobození se nevztahuje na příjem z úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, a na příjem z kapitálového majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, který byl nebo je zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti;

- při výměně akcie emitentem za jinou akcii o celkové stejné jmenovité hodnotě se doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka nepřerušuje; obdobně se postupuje i při výměně podílů, fúzi společností nebo rozdělení společnosti, jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo § 23c; osvobození se nevztahuje na příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu cenného papíru, uskutečněného v době do 3 let od nabytí, a z budoucího úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 3 letech od nabytí nebo po 3 letech od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; obdobně se postupuje u příjmu plynoucího jako protiplnění menšinovému akcionáři v důsledku nuceného přechodu účastnických cenných papírů; jedná-li se o kmenový list, činí doba místo 3 let 5 let,
- y) příjem z nabytí vlastnického práva k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, je-li ve vlastnictví právnické osoby vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem domu s jednotkami, a fyzická osoba, která vlastnické právo k jednotce nabývá,
 1. je nájemcem této jednotky,
 2. je členem této právnické osoby a
 3. podílela se nebo její právní předchůdce se podílel svým peněžním nebo nepeněžním plněním na pořízení domu s jednotkami,
 - z) příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně, orgánem sociálního zabezpečení a příjmy z penále z přeplatků pojistného, které příslušná zdravotní pojišťovna vrátila po uplynutí lhůty stanovené pro rozhodnutí o přeplatku pojistného,
 - za) úrokové příjmy daňových nerezidentů, které jim plynou z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníky se sídlem v České republice nebo Českou republikou,
 - zb) příjmy nabyvatele jednotky přijaté v souvislosti se vzájemným vypořádáním prostředků z nájemného určených na financování oprav a údržby bytu, domu a jednotky podle zákona upravujícího převod jednotek některých bytových družstev,
 - zc) příjmy plynoucí ve formě povinného výtisku na základě zvláštního právního předpisu a ve formě autorské rozmnoženiny, v počtu obvyklém, přijaté v souvislosti s užitím předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským,
 - zd) příjem plynoucí jako náhrada za služebnost vzniklou ze zákona nebo rozhodnutím státního orgánu podle jiných právních předpisů a příjem plynoucí jako náhrada za vyvlastnění na základě jiných právních předpisů,
 - ze) kursový zisk při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně, nejedná-li se o účet zahrnutý v obchodním majetku, s výjimkou kursového zisku při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně na evropském regulovaném trhu nebo na obdobném zahraničním regulovaném trhu, na kterém se obchody s těmito měnami uskutečňují,
 - zf) příjem z nabytí vlastnického práva k věci na základě jeho převodu nebo přechodu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev, je-li nabyvatelem oprávněný člen družstva,
 - zg) příjem z nabytí vlastnického práva k rodinnému domu nebo jednotce, která zahrnuje družstevní byt nebo družstevní nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a nezahrnuje jiný nebytový prostor, je-li nabyvatelem fyzická osoba, která je členem bytového družstva, který je nájemcem tohoto rodinného domu nebo jednotky ve vlastnictví družstva a který se sám nebo jeho právní předchůdce podílel na jeho pořízení členským vkladem,
 - zh) příjem plynoucí z doplatku na dorovnání při přeměně obchodní společnosti nebo výměně podílů obchodní společnosti, na který vznikl společníkovi nárok v souladu se zákonem upravujícím přeměny obchodních společností a družstev, vztahuje-li se k

1. akcii, u níž doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 3 let; osvobození se nevztahuje k akcii, která je nebo byla zahrnuta do obchodního majetku, a to po dobu 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
 2. podílu na obchodní společnosti, u něhož doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 5 let; osvobození se nevztahuje k podílu, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to po dobu 5 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
- zi) náhrada pobytových výloh nebo příspěvek na pobytové výlohy poskytované orgány Evropské unie zaměstnanci nebo národnímu expertovi vyslanému k působení do instituce Evropské unie,
- zj) příjem plynoucí ve formě daňového bonusu,
- zk) odměna, odchodné, starobní důchod, důchod, příspěvek, naturální plnění a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie poslanci nebo bývalému poslanci Evropského parlamentu, zvolenému na území České republiky, dále zaopatření a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie pozůstalému manželovi nebo manželce a nezaopatřeným dětem v případě úmrtí poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky,
- zl) příjmy podle § 4a.

(2) Doba mezi nabytím a prodejem podle odstavce 1 písm. a) nebo b) se nepřerušuje, pokud v době mezi nabytím a prodejem došlo k

- a) vypořádání mezi spoluvlastníky nemovité věci rozdělením podle velikosti jejich podílů,
- b) tomu, že v domě vznikly jednotky,
- c) vypořádání společného jmění manželů nebo
- d) rozdělení pozemku.

(3) zrušen

(4) Obchodním majetkem poplatníka daně z příjmů fyzických osob se pro účely daní z příjmů rozumí část majetku poplatníka, o které bylo nebo je účtováno anebo je nebo byla uvedena v daňové evidenci. Dnem vyřazení určité složky majetku z obchodního majetku poplatníka se rozumí den, kdy poplatník o této složce majetku naposledy účtoval nebo ji naposledy uváděl v daňové evidenci.

§ 4b

Bytová potřeba

(1) Bytovou potřebou se pro účely daní z příjmů rozumí

- a) **výstavba bytového domu, rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a změna stavby,**
- b) **úplatné nabytí pozemku**
 1. **za předpokladu, že na pozemku bude zahájena výstavba bytové potřeby podle písmene a) do 4 let od okamžiku nabytí pozemku, nebo**
 2. **v souvislosti s pořízením bytové potřeby uvedené v písmenu c),**
- c) **úplatné nabytí**
 1. **bytového domu,**
 2. **rodinného domu,**

3. rozestavěné stavby bytového domu nebo rodinného domu,
 4. jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
- d) splacení vkladu právnické osobě jejím členem za účelem získání práva nájmu nebo jiného užívání bytu nebo rodinného domu,
 - e) údržba a změna stavby bytového domu, rodinného domu, bytu v nájmu nebo v užívání nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
 - f) vypořádání společného jmění manželů nebo vypořádání spoludědiců v případě, že předmětem vypořádání je úhrada podílu spojeného se získáním jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, rodinného domu nebo bytového domu,
 - g) úhrada za převod podílu v obchodní korporaci jejím členem uskutečněná v souvislosti s převodem práva nájmu nebo jiného užívání bytu,
 - h) splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g), pokud jsou splněny podmínky pro tyto bytové potřeby.

(2) Osvobození příjmu, které je podmíněné vynaložením z tohoto příjmu získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, se použije, oznámí-li poplatník správci daně získání těchto prostředků do konce lhůty pro podání daňového přiznání za zdaňovacího období, ve kterém k jejich získání došlo.

(3) Učiní-li poplatník správci daně oznámení podle odstavce 2, je podmínka pro osvobození příjmu spočívající v použití získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby splněna, pokud poplatník daně z příjmů fyzických osob

- a) použije tyto prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby do konce zdaňovacího období bezprostředně následujícího po zdaňovacím období, ve kterém poplatník tyto prostředky získal, nebo
- b) použil částku odpovídající získaným prostředkům na obstarání vlastní bytové potřeby před jejich získáním, nejdříve však ve zdaňovacím období bezprostředně předcházejícím zdaňovacímu období, ve kterém poplatník tyto prostředky získal.

(4) Nedojde-li ke splnění podmínky pro osvobození příjmu spočívající v použití získaných prostředků na obstarání vlastní bytové potřeby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období bezprostředně následujícím po zdaňovacím období, ve kterém poplatník prostředky získal.

(5) Nedojde-li v případě bytové potřeby uvedené v odstavci 1 písm. b) bodu 1 k zahájení výstavby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém marně uplynula lhůta pro zahájení výstavby; pozbyde-li poplatník pozemek před uplynutím lhůty pro zahájení výstavby, je tento příjem příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém poplatník tento pozemek pozbyl.

§ 10

Ostatní příjmy

(1) Ostatními příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 až 9, jsou zejména

- a) příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství, které nejsou provozovány podnikatelem, a příjmů z provozu výroben elektřiny, ke kterému není vyžadována licence udělovaná Energetickým regulačním úřadem,
- b) příjmy z úplatného převodu
 1. nemovité věci,
 2. cenného papíru a
 3. jiné věci,
- c) příjmy z převodu účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditisty na komanditní společnosti nebo z převodu družstevního podílu,
- d) příjmy ze zděděných práv z průmyslového a jiného duševního vlastnictví, včetně práv autorských a práv příbuzných právu autorskému,
- e) přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky,
- f) podíl
 1. člena obchodní korporace s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na likvidačním zůstatku, nebo
 2. majitele podílového listu z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu s výjimkou splnutí nebo sloučení podílového fondu,
- g) vypořádací podíl při zániku účasti člena v obchodní korporaci, s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti, podíl na majetku transformovaného družstva, vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál nebo těmto plněním obdobná plnění,
- h) výhry z hazardních her; v případě výher z hazardních her jsou jednotlivým druhem příjmů výhry z
 1. loterie a tomboly,
 2. kursově sázky a totalizátorové hry,
 3. technické hry,
 4. živé hry s výjimkou turnaje živé hry,
 5. turnaje živé hry a turnaje malého rozsahu a
 6. jiných hazardních her než hazardních her podle bodů 1 až 5,
- ch) výhry z reklamních soutěží a reklamních slosování, ceny z úctenkové loterie, z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží a ceny ze soutěží, v nichž je okruh soutěžících omezen podmínkami soutěže, anebo jde o soutěžící vybrané pořadatelem soutěže,
- i) příjmy, které společník veřejné obchodní společnosti nebo komplementář komanditní společnosti obdrží v souvislosti s ukončením účasti na veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti od jiné osoby než od veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti, v níž ukončil účast,
- j) příjmy z převodu jmění na společníka a příjmy z vypořádání podle zvláštního právního předpisu,¹³¹⁾
- k) příjem z jednorázové náhrady práv s povahou opakovaného plnění na základě ujednání mezi poškozeným a pojistitelem,
- l) příjem z výměnky,
- m) příjem obmyšleného ze svěřenského fondu,
- n) bezúplatný příjem,
- o) příjem z rozpuštění rezervního fondu vytvořeného ze zisku nebo z rozpuštění obdobného fondu.

(2) Příjmy podle odstavce 1, plynoucí manželům ze společného jmění manželů, se zdaňují u jednoho z nich; obdobně se postupuje u příjmů plynoucích do společného jmění

¹³¹⁾ Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

manželů. Příjmy plynoucí manželům z prodeje nebo převodu majetku nebo práva ve společném jmění manželů, které byly zahrnuty v obchodním majetku, se zdaňují u toho z manželů, který měl takový majetek nebo právo zahrnuté v obchodním majetku. U příjmů plynoucích z prodeje nebo převodu majetku nebo práva ve společném jmění manželů, které byly zahrnuty v obchodním majetku zemřelého manžela (manželky), které plynou pozůstalému manželovi (manželce), se k době uvedené v § 4 vztahující se k majetku nebo právu zahrnutým v obchodním majetku, nepřihlíží.

(3) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4, osvobozeny

- a) příjmy podle odstavce 1 písm. a), pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 30 000 Kč; přitom příjmem poplatníka, kterému plyne příjem z chovu včel a u kterého nepřekročí ve zdaňovacím období počet včelstev 60, je částka 500 Kč na jedno včelstvo,
- b) výhry z
 1. loterie a tomboly, pokud výše výhry nepřesahuje 1 000 000 Kč,
 2. hazardních her, které jsou jednotlivým druhem příjmu podle odstavce 1 písm. h) bodů 2 až 6, pokud rozdíl mezi úhrnem výher spadajících do tohoto druhu příjmu a úhrnem vkladů do hazardních her v rámci tohoto druhu příjmů za zdaňovací období nepřesahuje 1 000 000 Kč,
- c) bezúplatné příjmy
 1. od příbuzného v linii přímé a v linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela dítěte, dítě manžela, rodiče manžela nebo manžela rodičů,
 2. od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou,
 3. obmyšleného z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek tohoto fondu, nebo z majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn nebo který zvýšil majetek tohoto fondu osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2,
 4. poplatníka z jeho majetku, který vložil do rodinné fundace, nebo z majetku, který byl do rodinné fundace vložen osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2,
 5. nabyté příležitostně, pokud jejich úhrn od téhož poplatníka ve zdaňovacím období nepřevyšuje částku 15 000 Kč.

(4) Základem daně (dílním základem daně) je příjem snížený o výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. Jsou-li výdaje spojené s jednotlivým druhem příjmu uvedeným v odstavci 1 vyšší než příjem, k rozdílu se nepřihlíží. Plynou-li příjmy podle odstavce 1 písm. písm. h) bodu 1 a ch) ze zdrojů v zahraničí, je základem daně (dílním základem daně) příjem nesnížený o výdaje. Jde-li o příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, lze výdaje uplatnit podle § 7 odst. 7 písm. a). Poplatník, který uplatňuje výdaje podle § 7 odst. 7 písm. a), je povinen vždy vést záznamy o příjmech. Příjmy plynoucí ze splátek na základě uzavřené kupní smlouvy nebo ze zálohy na základě uzavřené smlouvy o budoucím prodeji nemovité věci se zahrnou do dílního základu daně za zdaňovací období, ve kterém byly dosaženy. Plynou-li příjmy podle odstavce 1 písm. k), jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36).

(5) U příjmů podle odstavce 1 písm. b) je výdajem cena, za kterou poplatník věc prokazatelně nabyt, a jde-li o věc nabytou bezúplatně, cena určená podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí. Jde-li o hmotný majetek odpisovaný podle § 26 a následujících, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo sloužil k nájmu, je výdajem zůstatková cena podle § 29 odst. 2. Jde-li o věc získanou směnou nebo výhrou, vychází se z ceny podle zvláštního

předpisu^{1a)} (§ 3 odst. 3). Výdajem jsou též částky prokazatelně vynaložené na technické zhodnocení, opravu a údržbu věci, včetně dalších výdajů souvisejících s uskutečněním prodeje s výjimkou výdajů na osobní potřebu poplatníka. K hodnotě vlastní práce poplatníka na věci, kterou si sám vyrobil nebo vlastní prací zhodnotil, se při stanovení výdajů nepřihlíží. U příjmů z úplatného převodu cenných papírů lze kromě nabývací ceny akcie nebo kmenového listu a pořizovací ceny ostatních cenných papírů uplatnit i výdaje související s uskutečněním úplatného převodu a platby za obchodování na trhu s cennými papíry při pořízení cenných papírů. Výdaje, které převyšují příjmy podle odstavce 1 písm. b), c), f) a g) v tom zdaňovacím období, kdy poprvé plynou splátky nebo zálohy na prodej věci, na budoucí prodej nemovité věci nebo na prodej účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, podílu na základním kapitálu družstva nebo pohledávky podle § 33a zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, mohou být uplatněny v tomto zdaňovacím období až do výše tohoto příjmu. Jestliže příjem plyne i v dalších zdaňovacích obdobích, postupuje se obdobně, a to až do výše celkové částky, kterou lze podle tohoto ustanovení uplatnit. ~~U příjmů z prodeje věci je výdajem daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená poplatníkem, a to i v případě zaplacení ručitelem. V případě prodeje věci ve společném jmění manželů je výdajem daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená kterýmkoliv z nich.~~ U příjmů podle odstavce 1 písm. b) je výdajem vrácená záloha, i když je vrácena v jiném zdaňovacím období. U příjmu plynoucího z odvolání daru je výdajem úhrada za zhodnocení daru. U příjmů podle odstavce 1 písm. h) bodů 2 až 6 je výdajem pouze vklad do hazardní hry.

(6) U příjmů podle odstavce 1 písm. c), f) a g) se za výdaj považuje nabývací cena podílu. Výdajem není podíl na majetku družstva převedený v rámci transformace družstev podle zvláštního předpisu¹³⁾ s výjimkou podílu nebo jeho části, který je náhradou podle zvláštních předpisů,²⁾ a s výjimkou dalšího podílu na majetku družstva,¹³⁾ je-li vydán ve věcném nebo nepeněžitém plnění. Při přeměně investičního fondu na otevřený podílový fond, při přeměně uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond, při změně obhospodařovatele podílového fondu, při sloučení a splynutí podílových fondů a při sloučení, splynutí a rozdělení investičního fondu se za nabývací cenu akcie nebo podílového listu u téhož poplatníka považuje nabývací cena podílu na původním investičním fondu. U příjmů z převodu jmění na společníka se za výdaj považuje nabývací cena podílu nebo pořizovací cena cenných papírů, převzaté dluhy, které byly následně uhrazeny, a uhrazené vypořádání, i když k uhrazení dojde v jiném zdaňovacím období než v tom, v němž plyne příjem z převodu jmění na společníka. U příjmů z vypořádání se za výdaj považuje nabývací cena podílu nebo pořizovací cena cenných papírů.

(7) Důchod podle občanského zákoníku se považuje za základ daně (dílní základ daně) po snížení o částku pořizovací ceny rovnoměrně rozdělenou na období pobírání důchodu. Toto období se stanoví jako střední délka života účastníka podle úmrtnostních tabulek Českého statistického úřadu v době, kdy důchod začne poprvé pobírat.

(8) Příjmem podle odstavce 1 písm. f) a g) je také kladný rozdíl mezi oceněním majetku podle zvláštního právního předpisu^{1a)} a výší jeho hodnoty zachycené v účetnictví obchodní korporace při zániku členství v obchodní korporaci, pokud je podíl na likvidačním zůstatku

^{1a)} Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

¹³⁾ Zákon č. 42/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Např. zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, ve znění pozdějších předpisů.

nebo vypořádací podíl vypořádáván v nepeněžní formě. Pokud členovi obchodní korporace při zániku jeho účasti v ní vznikne vedle práva na vypořádací podíl v nepeněžní formě současně i dluh vůči obchodní korporaci, sníží se tento kladný rozdíl o výši dluhu. Příjmy podle odstavce 1 písm. f), g), h) bodu 1, ch) a o) s výjimkou příjmů z podílu na likvidačním zůstatku a vypořádacího podílu u společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti plynoucí ze zdrojů na území České republiky jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36). Plynou-li tyto příjmy ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (dílním základem daně) podle § 5 odst. 2. Je-li v ceně z veřejné soutěže zahrnuta odměna za užití díla nebo výkonu, sníží se o částku připadající na tuto odměnu základ daně zdaňovaný zvláštní sazbou daně a tato částka se zahrne do příjmů uvedených v § 7. U poplatníků uvedených v § 2 odst. 2, u nichž je sportovní činnost činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, se považují přijaté ceny ze sportovních soutěží za příjmy podle § 7.

(9) Ostatními příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, jsou vždy

- a) plat prezidenta republiky a víceúčelová paušální náhrada výdajů spojených s výkonem jeho funkce podle zvláštního právního předpisu^{6g)},
- b) renta a víceúčelová paušální náhrada poskytovaná bývalému prezidentu republiky podle zákona o zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce.

§ 15

Nezdanitelná část základu daně

(1) Od základu daně lze odečíst hodnotu bezúplatného plnění poskytnutého obcím, krajům, organizačním složkám státu, právníkům osobám se sídlem na území České republiky, jakož i právníkům osobám, které jsou pořadatelé veřejných sbírek podle zvláštního zákona,^{14e)} a to na vědu a vzdělávání, výzkumné a vývojové účely, kulturu, školství, na policii, na požární ochranu, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat a jejich zdraví, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní, náboženské pro registrované církve a náboženské společnosti, tělovýchovné a sportovní, a politickým stranám, politickým hnutím, evropským politickým stranám nebo evropským politickým nadacím na jejich činnost, dále fyzickým osobám s bydlištěm na území České republiky, které jsou poskytovateli zdravotních služeb nebo provozují školy a školská zařízení a zařízení pro péči o toulavá nebo opuštěná zvířata nebo pro péči o jedince ohrožených druhů živočichů, na financování těchto zařízení, dále fyzickým osobám s bydlištěm na území České republiky, které jsou poživateli invalidního důchodu nebo byly poživateli invalidního důchodu ke dni přiznání starobního důchodu nebo jsou nezletilými dětmi závislými na péči jiné osoby podle zvláštního právního předpisu^{4j)}, na zdravotnické prostředky¹¹⁴⁾ nejvýše do částky nehrazené zdravotními pojišťovnami nebo na zvláštní pomůcky podle zákona upravujícího poskytování dávek osobám se zdravotním postižením nejvýše do částky nehrazené příspěvkem ze státního rozpočtu, a na majetek usnadňující těmto osobám vzdělání a zařazení do zaměstnání, pokud

^{6g)} Například zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

^{14e)} Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách).

^{4j)} Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

¹¹⁴⁾ Zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích, ve znění pozdějších předpisů.

úhrnná hodnota bezúplatných plnění ve zdaňovacím období přesáhne 2 % ze základu daně anebo činí alespoň 1000 Kč. Obdobně se postupuje u bezúplatných plnění na financování odstraňování následků živelní pohromy, ke které došlo na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor. V úhrnu lze odečíst nejvýše 15 % ze základu daně. Jako bezúplatné plnění na zdravotnické účely se hodnota jednoho odběru krve nebo jejích složek dárce, kterému nebyla poskytnuta finanční úhrada výdajů spojených s odběrem krve nebo jejích složek podle zákona upravujícího specifické zdravotní služby, s výjimkou úhrady prokázaných cestovních nákladů spojených s odběrem, oceňuje částkou 3000 Kč, hodnota odběru orgánu od žijícího dárce se oceňuje částkou 20 000 Kč a hodnota jednoho odběru krvetvorných buněk, s výjimkou úhrady prokázaných cestovních nákladů spojených s odběrem, se oceňuje částkou 20 000 Kč. Ustanovení tohoto odstavce se použije i pro bezúplatné plnění poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám se sídlem nebo bydlištěm na území jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než České republiky, pokud příjemce bezúplatného plnění a účel bezúplatného plnění splňují podmínky stanovené tímto zákonem. Poskytnou-li bezúplatné plnění manželé ze společného jmění manželů, může odpočet uplatnit jeden z nich nebo oba poměrnou částí.

(2) Bezúplatné plnění poskytnuté veřejnou obchodní společností nebo komanditní společností se posuzuje jako bezúplatné plnění poskytnuté jednotlivými společníky veřejné obchodní společnosti nebo komplementáři komanditní společnosti a rozdělují se stejně jako základ daně podle § 7 odst. 4 nebo 5.

~~(3) Od základu daně se odečte částka, která se rovná úrokům zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření,^{4a)} úrokům z hypotečního úvěru poskytnutého bankou, sníženým o státní příspěvek poskytnutý podle zvláštních právních předpisů, jakož i úvěru poskytnutého stavební spořitelnou,⁵⁶⁾ bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem, a použitým na financování bytových potřeb, pokud se nejedná o bytovou výstavbu, údržbu ani o změnu stavby bytového domu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, prováděnou v rámci činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo pro účely nájmu. Bytovými potřebami pro účely tohoto zákona se rozumí~~

- ~~a) výstavba bytového domu, rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, nebo změna stavby;~~
- ~~b) koupě pozemku za předpokladu, že na pozemku bude zahájena výstavba bytové potřeby podle písmene a) do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy, nebo koupě pozemku v souvislosti s pořízením bytové potřeby uvedené v písmenu c);~~
- ~~e) koupě~~
 - ~~1. bytového domu,~~
 - ~~2. rodinného domu,~~
 - ~~3. rozestavěné stavby bytového domu nebo rodinného domu,~~
 - ~~4. jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru;~~
- ~~d) splacení vkladu právnické osobě jejím členem za účelem získání práva nájmu nebo jiného užívání bytu nebo rodinného domu;~~
- ~~e) údržba a změna stavby bytového domu, rodinného domu, bytu v nájmu nebo v užívání nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru;~~

^{4a)} Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona ČNR č. 35/1993 Sb.

⁵⁶⁾ § 2 zákona č. 96/1993 Sb.

- f) ~~vypořádání společného jmění manželů nebo vypořádání spoludědiců v případě, že předmětem vypořádání je úhrada podílu spojeného se získáním jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, rodinného domu nebo bytového domu,~~
- g) ~~úhrada za převod podílu v obchodní korporaci jejím členem uskutečněná v souvislosti s převodem práva nájmu nebo jiného užívání bytu,~~
- h) ~~splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g), pokud jsou splněny podmínky pro tyto bytové potřeby.~~
- Použije-li se nebo používá-li se bytová potřeba podle písmen a) až h) nebo její část k činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, anebo k nájmu, lze odečít úroků po dobu užívání bytové potřeby k uvedeným účelům uplatnit pouze v poměrné výši.

~~(4) V případě, že účastníky smlouvy o úvěru na financování bytové potřeby je více zletilých osob, uplatní odpočet buď jedna z nich, anebo každá z nich, a to rovným dílem. Jde-li o předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. a) až c) a e), může být základ daně snížen pouze ve zdaňovacím období, po jehož celou dobu poplatník předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. a) až c) vlastnil a předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. a), c) a e) užíval k vlastnímu trvalému bydlení nebo trvalému bydlení druhého z manželů, potomků, rodičů nebo prarodičů obou manželů a v případě výstavby, změny stavby nebo koupě rozestavěné stavby užíval předmět bytové potřeby k vlastnímu trvalému bydlení nebo k trvalému bydlení druhého z manželů, potomků, rodičů nebo prarodičů obou manželů po splnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem pro užívání staveb.⁶³⁾ Jde-li o předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. b), u něhož nebude splněna podmínka zahájení výstavby bytové potřeby do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy, nárok na uplatnění odpočtu nezdanitelné části základu daně zaniká a příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl v příslušných letech z důvodu zaplacených úroků z úvěrů základ daně snížen. V roce nabytí vlastnictví však stačí, jestliže předmět bytové potřeby poplatník vlastnil ke konci zdaňovacího období. Jde-li o předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. d), f), g), může být základ daně snížen pouze ve zdaňovacím období, kdy poplatník byt v nájmu nebo v užívání, jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, rodinný dům nebo bytový dům získaný podle odstavce 3 písm. d), f), g) užíval k vlastnímu trvalému bydlení nebo k trvalému bydlení druhého z manželů, potomků, rodičů nebo prarodičů obou manželů. Úhrnná částka úroků, o které se snižuje základ daně podle odstavce 3 ze všech úvěrů poplatníků v téže společně hospodařící domácnosti, nesmí překročit 300 000 Kč. Při placení úroků jen po část roku nesmí uplatňovaná částka překročit jednu dvanáctinu této maximální částky za každý měsíc placení úroků.~~

~~(5) (3) Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše 24 000 Kč zaplacený poplatníkem na jeho~~

- a) ~~penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem uzavřené mezi poplatníkem a penzijní společností; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu částí měsíčních příspěvků, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek,~~
- b) ~~penzijní pojištění podle smlouvy o penzijním pojištění uzavřené mezi poplatníkem a institucí penzijního pojištění nebo na základě jinak sjednané účasti poplatníka na penzijním pojištění u instituce penzijního pojištění, za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve~~

⁶³⁾ § 76 a násl. zákona č. 50/1976 Sb. § 119 a násl. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

- v roce dosažení věku 60 let; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní pojištění na zdaňovací období, nebo
- c) doplňkové penzijní spoření podle smlouvy o doplňkovém penzijním spoření uzavřené mezi poplatníkem a penzijní společností; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu částí měsíčních příspěvků, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek; v případě převodu prostředků účastníka z transformovaného fondu do účastnických fondů lze odečíst částku, která se rovná součtu částí měsíčních příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem na část zdaňovacího období a částí měsíčních příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho doplňkové penzijní spoření na navazující část zdaňovacího období, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek.

Pokud poplatníkovi jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření zaniklo bez nároku na penzi, jednorázové vyrovnání nebo jednorázové plnění z penzijního pojištění a současně bylo poplatníkovi vyplaceno odbytné nebo jiné plnění související se zánikem penzijního pojištění, nárok na uplatnění odpočtu nezdanitelné části základu daně zaniká a příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k tomuto zániku došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v uplynulých deseti letech z důvodu zaplacených příspěvků na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření základ daně snížen.

~~(6)~~ (4) Od základu daně za zdaňovací období lze odečíst poplatníkem zaplacené pojistné ve zdaňovacím období na jeho soukromé životní pojištění podle pojistné smlouvy uzavřené mezi poplatníkem jako pojistníkem a pojištěným v jedné osobě a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zvláštního právního předpisu, nebo jinou pojišťovnou usazenou na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor za předpokladu, že výplata pojistného plnění (důchodu nebo jednorázového plnění) je v pojistné smlouvě sjednána až po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne poplatník věku 60 let a že podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, a u pojistné smlouvy s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití navíc za předpokladu, že pojistná smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití s pojistnou dobou od 5 do 15 let včetně má sjednanou pojistnou částku alespoň na 40 000 Kč a pojistná smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití s pojistnou dobou nad 15 let má sjednanou pojistnou částku alespoň na 70 000 Kč. U důchodového pojištění se za sjednanou pojistnou částku považuje odpovídající jednorázové plnění při dožití. V případě jednorázového pojistného se zaplacené pojistné poměrně rozpočítá na zdaňovací období podle délky trvání pojištění s přesností na dny. Maximální částka, kterou lze odečíst za zdaňovací období, činí v úhrnu 24 000 Kč, a to i v případě, že poplatník má uzavřeno více smluv s více pojišťovnami. Dojde-li před skončením doby 60 kalendářních měsíců od uzavření smlouvy nebo před rokem, ve kterém pojištěný dosáhne 60 let k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy, nárok na nezdanitelnou část základu daně zaniká a příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v uplynulých 10 letech z důvodu zaplaceného pojistného základ daně snížen; toto se neuplatní v případě plnění, kdy došlo ke vzniku nároku na starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo v případě, stane-li se pojištěný invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění nebo v případě smrti a s výjimkou pojistných smluv, u nichž nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odkupné a zároveň rezerva, kapitálová hodnota nebo odkupné bude

přímo převedeno na jinou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění nezdanitelné části základu daně.

~~(7)~~ **(5)** Od základu daně lze odečíst zaplacené členské příspěvky zaplacené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci, která podle svých stanov obhájí hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem.⁸²⁾ Takto lze odečíst částku do výše 1,5 % zdanitelných příjmů podle § 6, s výjimkou příjmů podle § 6 zdaněných srážkou podle zvláštní sazby daně, maximálně však do výše 3 000 Kč za zdaňovací období.

~~(8)~~ **(6)** Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání^{82a)}, pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem ani nebyly uplatněny jako výdaj podle § 24 poplatníkem s příjmy podle § 7, nejvýše však 10 000 Kč. U poplatníka, který je osobou se zdravotním postižením, lze za zdaňovací období odečíst až 13 000 Kč, a u poplatníka, který je osobou s těžším zdravotním postižením, až 15 000 Kč.

~~(9)~~ **(7)** U poplatníka uvedeného v § 2 odst. 3 se základ daně podle odstavců 1 až ~~8~~ **6** sníží za zdaňovací období, pouze pokud se jedná o poplatníka, který je daňovým rezidentem členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a pokud úhrn jeho příjmů ze zdrojů na území České republiky podle § 22 činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo 6, nebo jsou od daně osvobozeny podle § 4, 6 nebo 10, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Výši příjmů ze zdrojů v zahraničí prokazuje poplatník potvrzením zahraničního správce daně.

§ 24

(1) Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy⁵⁾. Ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů nelze uplatnit výdaje, které již byly v předchozích zdaňovacích obdobích ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatněny. Pokud poplatník účtuje v souladu se zvláštním právním předpisem²⁰⁾ některé účetní operace kompenzovaně, posuzují se náklady, jejichž uznatelnost je limitována výší příjmů s nimi souvisejících, obdobně jako by byly účtovány odděleně náklady a výnosy.

(2) Výdaji (náklady) podle odstavce 1 jsou také

- a) odpisy hmotného majetku (§ 26 až 33),
- b) zůstatková cena hmotného majetku (§ 29 odst. 2), s výjimkou uvedenou v písmenu c) a § 25, a to u
 1. pěstitelských celků, trvalých porostů a zvířat podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu, při jejich vyřazení,
 2. prodaného nebo zlikvidovaného hmotného majetku, který lze podle tohoto zákona odpisovat; v případě vypořádání hmotného majetku při zániku práva stavby se postupuje obdobně,

⁸²⁾ § 18 a násl. zákoníku práce.

^{82a)} Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání).

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

3. hmotného majetku předaného povinně bezúplatně podle jiných právních předpisů, snížená o přijaté dotace na jeho pořízení.
- Při částečném prodeji nebo zlikvidování hmotného majetku je výdajem poměrná část zůstatkové ceny. Zůstatkovou cenu nebo její část nelze uplatnit v případě, kdy je stavební dílo (dům, budova, stavba) likvidováno zcela nebo zčásti v souvislosti s výstavbou nového stavebního díla nebo jeho technickým zhodnocením. Obdobně se toto ustanovení vztahuje na zůstatkovou cenu hmotného majetku a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle právních předpisů upravujících účetnictví, jehož účetní odpisy jsou výdajem podle písmene v),
- c) zůstatková cena hmotného majetku (§ 29 odst. 2) vyřazeného v důsledku škody jen do výše náhrad s výjimkou uvedenou v písmenu l). Obdobně se toto ustanovení vztahuje na zůstatkovou cenu hmotného majetku a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾ jehož účetní odpisy jsou výdajem (nákladem) podle písmene v),
- d) členský příspěvek
1. právnické osobě, pokud povinnost členství vyplývá ze zvláštních právních předpisů,
 2. právnické osobě, u níž členství je nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti,
 3. placený zaměstnavatelem za zaměstnance v případě, kdy členství zaměstnance je podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti zaměstnavatele,
 4. organizaci zaměstnavatelů, nebo
 5. Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky,
- e) pojistné hrazené poplatníkem, pokud souvisí s příjmem, který je předmětem daně a není od daně osvobozen, a dále pojistné hrazené zaměstnavatelem pojišťovně za pojištění rizika placení náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu (snížení odměny) za dobu dočasně pracovní neschopnosti (karantény) podle zvláštního právního předpisu^{47a)},
- f) pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem podle zvláštních právních předpisů²¹⁾. Toto pojistné a příspěvek jsou u poplatníků, kteří vedou účetnictví, výdajem (nákladem), jen pokud byly zaplacený, a to nejpozději do konce měsíce následujícího po uplynutí zdaňovacího období nebo jeho části. Pokud je daňový subjekt povinen podat podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu daňové přiznání v průběhu zdaňovacího období, jsou toto pojistné a příspěvek výdajem (nákladem) pouze tehdy, budou-li zaplacený do termínu pro podání daňového přiznání. Toto pojistné a příspěvek zaplacené po uvedeném termínu jsou výdajem (nákladem) toho zdaňovacího období, ve kterém byly zaplacený, pokud však již neovlivnily základ daně v předchozích zdaňovacích obdobích. Obdobně to platí pro právního nástupce poplatníka zaniklého bez provedení likvidace, pokud toto pojistné a příspěvek zaplatí za poplatníka zaniklého bez provedení likvidace,
- g) výdaje (náklady) na provoz vlastního zařízení k ochraně životního prostředí podle zvláštních předpisů,

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

^{47a)} Například § 192 až 194 zákoníku práce, § 34 odst. 4 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, § 73 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 48 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 53 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

- h) plnění v podobě
1. nájemného podle právních předpisů upravujících účetnictví, s výjimkou nájemného uvedeného v § 25 odst. 1 písm. za); u pachtu obchodního závodu je výdajem pouze část pachtovného, která převyšuje účetní odpisy,
 2. úplaty u finančního leasingu za podmínky uvedené v odstavci 4; přitom u poplatníka, který vede daňovou evidenci, je tato úplata výdajem jen v poměrné výši připadající ze sjednané doby na příslušné zdaňovací období; úplatou je u postupníka i částka jím hrazená postupiteli ve výši rozdílu mezi úplatou u finančního leasingu, která byla postupitelem zaplacená, a úplatou u finančního leasingu, která je u postupitele výdajem podle § 24 odst. 6 při postoupení smlouvy o finančním leasingu,
- ch) daň z nemovitých věcí ~~a daň z nabytí nemovitých věcí~~, pokud ~~byly zaplaceny byla zaplacená~~ a nejsou součástí ocenění majetku, ~~a to i v případě zaplacení ručitelem~~, dále ostatní daně a poplatky s výjimkami uvedenými v § 25. Daň z příjmů a daň darovací zaplacená v zahraničí je u poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 a v § 17 odst. 3 výdajem (nákladem) pouze u příjmů, které se zahrnují do základu daně, případně do samostatného základu daně, a to pouze v rozsahu, v němž nebyla započtena na daňovou povinnost v tuzemsku podle § 38f. Tento výdaj (náklad) se uplatní ve zdaňovacím období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, následujícím po zdaňovacím období, nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, jehož se týká zahraniční daň, která nebyla započtena na daňovou povinnost v tuzemsku,
- i) rezervy a opravné položky, jejichž způsob tvorby a výši pro daňové účely stanoví zvláštní zákon^{22a)} a odstavec 9 pro případy, kdy pohledávka byla nabyta přeměnou¹³¹⁾, s výjimkou rezerv vytvářených poplatníky v souvislosti s dosahováním příjmů plynoucích jim podle § 10, s výjimkou rezervy na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů podle zákona upravujícího rezervy pro zjištění základu daně z příjmů a s výjimkou rezervy v pojišťovnictví podle zákona upravujícího rezervy pro zjištění základu daně z příjmů,
- j) výdaje (náklady) na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví a zvýšený rozsah doby odpočinku zaměstnanců vynaložené na
1. bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické vybavení pracovišť, výdaje (náklady) na pořízení ochranných nápojů lze uplatnit v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy¹²²⁾,
 2. pracovnílékařské služby poskytované poskytovatelem těchto služeb v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy²³⁾ a nehraněným zdravotní pojišťovnou, na lékařské prohlídky a lékařská vyšetření stanovené zvláštními předpisy,
 3. provoz vlastních vzdělávacích zařízení nebo výdaje (náklady) spojené s odborným rozvojem zaměstnanců podle jiného právního předpisu¹³²⁾ a rekvalifikací zaměstnanců podle jiného právního předpisu upravujícího zaměstnanost¹³³⁾, pokud souvisejí s předmětem činnosti zaměstnavatele,
 4. provoz vlastního stravovacího zařízení, kromě hodnoty potravin, nebo příspěvky na stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů a poskytované až do výše 55 % ceny jednoho jídla za jednu směnu¹¹⁰⁾, maximálně však do výše 70 % stravného vymezeného pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a) při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin. Příspěvek na stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad), pokud přítomnost zaměstnance v práci během této stanovené směny trvá aspoň 3 hodiny. Příspěvek na

^{22a)} Zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

¹³¹⁾ Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

¹²²⁾ Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁾ § 18a a 35a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb.

¹³²⁾ Například § 230 zákoníku práce.

stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad) na další jedno jídlo za zaměstnance, pokud délka jeho směny v úhrnu s povinnou přestávkou v práci, kterou je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci podle zvláštního právního předpisu^{110a)}, bude delší než 11 hodin. Příspěvek nelze uplatnit na stravování za zaměstnance, kterému v průběhu směny vznikl nárok na stravné podle zvláštního právního předpisu^{23b)}. Za stravování ve vlastním stravovacím zařízení se považuje i stravování zabezpečované ve vlastním stravovacím zařízení prostřednictvím jiných subjektů,

5. práva zaměstnanců vyplývající z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele, pracovní nebo jiné smlouvy, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak,
- k) výdaje (náklady) na pracovní cesty, včetně výdajů (nákladů) na pracovní cestu spolupracujících osob (§ 13) a společníků veřejných obchodních společností a komplementářů komanditních společností, a to maximálně ve výši podle zvláštních předpisů,⁵⁾ pokud není dále stanoveno jinak, přitom
1. na ubytování, na dopravu hromadnými dopravními prostředky, na pohonné hmoty spotřebované silničním motorovým vozidlem zahrnutým v obchodním majetku poplatníka, pořizovaným na finanční leasing, v nájmu nebo užívaným na základě smlouvy o výpůjčce uzavřené s věřitelem na dobu zajištění dluhu převodem vlastnického práva k tomuto vozidlu (s výjimkou uvedenou v bodě 4) a na nezbytné výdaje spojené s pracovní cestou v prokázané výši,
 2. zvýšené stravovací výdaje (stravné)^{5b)} při tuzemských pracovních cestách delších než 12 hodin v kalendářním dnu, zahraniční stravné a kapesné při zahraničních pracovních cestách pro poplatníky s příjmy podle § 7, a to maximálně do výše náhrad vymezených pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a). Pravidelným pracovištěm pro poplatníky s příjmy podle § 7 se také rozumí sídlo podnikatele nebo místo výkonu jiné činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
 3. na dopravu vlastním silničním motorovým vozidlem nezahrnutým do obchodního majetku poplatníka ve výši sazby základní náhrady, a to maximálně do výše sazby základní náhrady vymezené pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a), a náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty.⁵⁾ Na dopravu vlastním silničním motorovým vozidlem, které není zahrnuto do obchodního majetku poplatníka, ale v obchodním majetku poplatníka zahrnuto bylo, nebo bylo u poplatníka předmětem finančního leasingu a úplatu u finančního leasingu uplatnil (uplatňuje) jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a u silničního motorového vozidla užívaného na základě smlouvy o výpůjčce, s výjimkou smlouvy o výpůjčce uzavřené s věřitelem na dobu zajištění dluhu převodem vlastnického práva k tomuto vozidlu, nebo smlouvy o výprose ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty. Pro stanovení výdajů za spotřebované pohonné hmoty lze použít ceny stanovené zvláštním právním předpisem vydaným pro účely poskytování cestovních náhrad zaměstnancům v pracovním poměru^{5c)}, který je účinný v době konání cesty. Použije-li poplatník ceny vyšší, je povinen je doložit doklady o jejich nákupu. U nákladních automobilů a autobusů se použije sazba základní náhrady pro osobní silniční motorová vozidla, a to maximálně do výše sazby základní náhrady vymezené pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a),

^{110a)} § 88 odst. 4 zákoníku práce.

^{23b)} § 176 odst. 1 písm. a) zákoníku práce.

^{5b)} Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

^{5c)} § 189 odst. 1 písm. c) nebo odst. 2 zákoníku práce.

4. na dopravu silničním motorovým vozidlem zahrnutým do obchodního majetku poplatníka, pořizovaným na finanční leasing, v nájmu nebo užívaným na základě smlouvy o výpůjčce uzavřené s věřitelem na dobu zajištění dluhu převodem vlastnického práva k tomuto vozidlu v prokázané výši a ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty⁵⁾ u zahraničních pracovních cest, při kterých výdaje (náklady) na pohonné hmoty nelze prokázat, a to s použitím tuzemských cen pohonných hmot platných v době použití vozidla,
- l) škody vzniklé v důsledku živelních pohrom nebo škody způsobené podle potvrzení policie neznámým pachatelem anebo jako zvýšené výdaje v důsledku opatření stanovených zvláštními předpisy,
 - m) výdaje (náklady) na zabezpečení požární ochrany,²⁴⁾
 - n) výdaje (náklady) spojené s uchováním výrobních schopností pro zabezpečení obranyschopnosti státu,
 - o) u poplatníků, kteří vedou daňovou evidenci, uhrazená pořizovací cena²⁰⁾ u pohledávky nabyté postoupením, a to jen do výše příjmů z této pohledávky,
 - p) výdaje (náklady), k jejichž úhradě je poplatník povinen podle zvláštních zákonů,
 - r) hodnota cenného papíru při prodeji zachycená v účetnictví v souladu se zvláštním právním předpisem²⁰⁾ ke dni jeho prodeje, s výjimkou uvedenou v písmenech q) a ze) a s výjimkou cenného papíru, u kterého je příjem z jeho převodu osvobozen podle § 19 odst. 1 písm. ze) nebo podle § 19 odst. 9,
 - s) u poplatníka, který vede účetnictví
 1. jmenovitá hodnota pohledávky při jejím postoupení, a to do výše příjmu plynoucího z jejího postoupení,
 2. pořizovací cena²⁰⁾ u pohledávky nabyté postoupením, a to do výše příjmu plynoucího z její úhrady dlužníkem nebo postupníkem při jejím následném postoupení.Příjmy uvedené v bodech 1 a 2 lze zvýšit o vytvořenou opravnou položku nebo rezervu (její část) podle zvláštního zákona^{22a)} a u pohledávky postoupené před dobou splatnosti o diskont připadající na zbývající dobu do doby splatnosti. Výše diskontu se posuzuje podle úrokové sazby obvyklé při poskytování finančních prostředků s odpovídající dobou splatnosti.
 - t) do výše příjmů z prodeje jednotlivého majetku
 1. vstupní cena hmotného majetku vyloučeného z odpisování,
 2. vstupní cena hmotného majetku evidovaného u veřejně prospěšného poplatníka, pokud tento hmotný majetek byl využíván k činnostem, z nichž dosahované příjmy nejsou předmětem daně z příjmů,
 3. pořizovací cena, vlastní náklady nebo reprodukční pořizovací cena nehmotného majetku určená podle právního předpisu upravujícího účetnictví, jehož účetní odpisy nejsou výdajem (nákladem) podle písmene v),
 4. část hodnoty vyvolané investice při jejím prodeji, která není součástí vstupní ceny hmotného majetku,
 5. pořizovací cena pozemku, s výjimkou stavby, která je jeho součástí, u poplatníka fyzické osoby,
 - ta) u obchodní korporace cena pozemku nabytého vkladem člena, který je fyzickou osobou, který neměl pozemek zahrnut v obchodním majetku a vklad uskutečnil do 5 let od nabytí pozemku; touto cenou pozemku se rozumí
 1. pořizovací cena, která byla zjištěna u člena obchodní korporace, pokud jej nabytí úplatně,

²⁴⁾ Zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

2. cena podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku ke dni nabytí pozemku členem obchodní korporace, pokud jej nabyt bezúplatně,
- tb) zůstatková cena technického zhodnocení odpisovaného nájmemcem při ukončení nájmu nebo při zrušení souhlasu vlastníka s odpisováním do výše náhrady výdajů (nákladů) vynaložených na toto technické zhodnocení,
- u) daň z příjmů fyzických osob zaplacená plátcem za poplatníka z příjmů uvedených v § 10 odst. 1 písm. h) bodu 1 nebo písm. ch), u nichž se uplatňuje zvláštní sazba daně (§ 36), je-li výhra nebo cena v nepeněžním plnění, a silniční daň zaplacená jedním z manželů, který je zapsán jako držitel motorového vozidla v technickém průkazu, přičemž vozidlo je používáno pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, druhým z manželů, který jako držitel v technickém průkazu zapsán není, a dále silniční daň zaplacená veřejnou obchodní společností za společníky veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společností za komplementáře, kteří pro pracovní cesty používají vlastní vozidlo, ~~daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená druhým z manželů při prodeji nemovité věci, která byla ve společném jmění manželů,~~
- v) účetní odpisy,²⁰⁾ s výjimkou uvedenou v § 25 odst. 1 písm. zg), a to pouze u
1. hmotného majetku,²⁰⁾ který není vymezen pro účely zákona jako hmotný majetek (§ 26 odst. 2 a 3); přitom u tohoto majetku nabytého vkladem člena obchodní korporace s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky, který byl zároveň u fyzické osoby zahrnut v obchodním majetku a u právnické osoby v jejím majetku, nabytého vkladem obce, pokud tento majetek byl ve vlastnictví obce a byl zahrnut v jejím majetku, nabytého přeměnou¹³¹⁾, jsou účetní odpisy výdajem (nákladem) jen do výše zůstatkové ceny²⁰⁾ evidované u vkladatele ke dni vkladu nebo u zanikající nebo rozdělované obchodní korporace ke dni předcházejícímu rozhodný den přeměny bez vlivu ocenění reálnou hodnotou,²⁰⁾
 2. nehmotného majetku²⁰⁾, který se neodpisuje podle tohoto zákona (§ 32a) za podmínky, že byl poplatníkem pořízen úplatně nebo ve vlastní režii za účelem obchodování s ním anebo nabyt vkladem, přeměnou nebo bezúplatně. U nehmotného majetku nabytého vkladem jsou účetní odpisy výdajem (nákladem) jen v případě, že byl tento vkládaný nehmotný majetek u člena obchodní korporace s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky pořízen úplatně a zároveň byl u fyzické osoby zahrnut v obchodním majetku a u právnické osoby v jejím majetku; přitom v úhrnu lze u nabyvatele uplatnit účetní odpisy jen do výše zůstatkové ceny²⁰⁾ prokázané u vkladatele ke dni jeho vkladu. U nehmotného majetku nabytého přeměnou jsou účetní odpisy výdajem (nákladem) u nástupnické obchodní korporace jen do výše zůstatkové ceny²⁰⁾ evidované u zanikající nebo rozdělované obchodní korporace ke dni předcházejícímu rozhodný den přeměny bez vlivu ocenění reálnou hodnotou,²⁰⁾ a to za podmínky, že bylo možné uplatňovat odpisy z tohoto nehmotného majetku u zanikající nebo rozdělované obchodní korporace podle tohoto ustanovení. U nehmotného majetku²⁰⁾ vloženého poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 3 a § 17 odst. 4 lze u nabyvatele uplatnit v úhrnu účetní odpisy jako výdaje (náklady) jen do výše úhrady prokázané vkladatelem. Toto ustanovení se nevztahuje na kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním obchodního závodu nabytého zejména koupí, vkladem nebo oceněním majetku a dluhů v rámci přeměn obchodních korporací, a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku sníženým o převzaté dluhy (goodwill),
- w) nabývací cena akcie nebo kmenového listu, které nejsou podle právních předpisů upravujících účetnictví oceňovány reálnou hodnotou, a nabývací cena podílu na

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

společnosti s ručením omezeným nebo na komanditní společnosti anebo na družstvu, a to jen do výše příjmů z prodeje této akcie, tohoto kmenového listu nebo tohoto podílu; toto omezení se nepoužije u cenného papíru, který není podle právních předpisů upravujících účetnictví oceňován reálnou hodnotou pouze z toho důvodu, že poplatník daně z příjmů právnických osob je mikro účetní jednotkou podle právních předpisů upravujících účetnictví, nebo daňovým nerezidentem, který je povinen podle právního řádu státu, podle kterého je založen nebo zřízen, vést účetnictví, a příjem z prodeje cenného papíru není přičitatelný jeho stálé provozovně na území České republiky,

- x) paušální částky hrazené zaměstnavatelem zaměstnanci podle § 6 odst. 8,
- y) u poplatníků, kteří vedou účetnictví, jmenovitá hodnota pohledávky nebo pořizovací cena pohledávky nabyté postoupením, vkladem a při přeměně obchodní korporace,¹³¹⁾ a to za předpokladu, že lze k této pohledávce uplatňovat opravné položky podle písmene i) nebo se jedná o pohledávku, ke které nelze tvořit opravnou položku podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek pro zjištění základu daně z příjmů pouze proto, že od její splatnosti uplynulo méně než 18 měsíců a u pohledávek nabytých postoupením i v případě, že se jedná o pohledávku se jmenovitou hodnotou v okamžiku vzniku vyšší než 200 000 Kč, ohledně které nebylo zahájeno rozhodčí řízení, soudní řízení nebo správní řízení, za dlužníkem,
 1. u něhož soud zrušil konkurs²⁶ⁱ⁾ proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, a pohledávka byla poplatníkem přihlášena u insolvenčního soudu a měla být vypořádána z majetkové podstaty,
 2. který je v úpadku nebo jemuž úpadek hrozí²⁶ⁱ⁾ na základě výsledků insolvenčního řízení,
 3. který zemřel, a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na dědicích dlužníka,
 4. který byl právnickou osobou a zanikl bez právního nástupce a věřitel nebyl s původním dlužníkem spojenou osobou (§ 23 odst. 7),
 5. na jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je uplatňována veřejná dražba,^{26j)} a to na základě výsledků této dražby,
 6. jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je postižen exekucí, a to na základě výsledků provedení této exekuce.

Obdobně to platí pro pohledávku nebo její část, a to do výše kryté použitím rezervy nebo opravné položky vytvořené podle zvláštního zákona,^{22a)} nebo která vznikla podle zákona č. 499/1990 Sb., o přepočtu devizových aktiv a pasiv v oblasti zahraničních pohledávek a závazků organizací v souvislosti s kursovými opatřeními. Neuhrazenou část pohledávky za dlužníkem se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, která byla předmětem přepočtu podle zákona č. 499/1990 Sb., vznikla do konce roku 1990 a u níž termín splatnosti nastal do konce roku 1994, sníženou o uplatněný odpis pohledávky,^{22b)} lze uplatnit jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů buď jednorázově, nebo postupně s výjimkou pohledávek, které byly nabyty postoupením nebo vkladem. Neuhrazenou část pohledávky za dlužníkem se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, která nebyla předmětem přepočtu podle zákona č. 499/1990 Sb., nebo nepodléhala ustanovení tohoto odstavce, avšak podléhala režimu financování vývozu v rámci dokončení pohledávek na vládní úvěry podle přílohy č. 2 usnesení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 192/1991 lze uplatnit jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů buď jednorázově, nebo postupně, s výjimkou pohledávek, které byly nabyty postoupením nebo vkladem. Toto ustanovení se nepoužije, pokud účetní hodnota pohledávky nebo

²⁶ⁱ⁾ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{26j)} Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách.

^{22b)} Čl. V zákona č. 149/1995 Sb., ve znění zákona č. 248/1995 Sb.

- pořizovací cena pohledávky nabyté postoupením byla již odepsána na vrub výsledku hospodaření. U poplatníků, kteří přešli z vedení daňové evidence na vedení účetnictví, se postupuje obdobně,
- z) majetek, s výjimkou hmotného majetku podle § 26 odst. 2, dále poskytnuté služby a zásoby, pokud jsou vydány jako plnění restitučních nároků nebo majetkových podílů na transformaci družstev podle zvláštních předpisů,²⁾ vypořádacího podílu na majetku družstva nebo likvidačního zůstatku v případě likvidace družstva a použity k podnikání. Pro stanovení základu daně se výdaje uplatní v hodnotě, ve které byl majetek nebo zásoba vydána nebo služba poskytnuta,
 - za) náhrada za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, poskytnutá jejím vlastníkem, pokud začne být vlastníkem do 2 let od uvolnění využívána pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo nájem a bude takto využívána nejméně po dobu 2 let; za porušení podmínek se nepovažuje prodej jednotky,
 - zb) výdaje (náklady) na dokončenou nástavbu, přístavbu a stavební úpravy, rekonstrukci a modernizaci jednotlivého majetku, které nejsou technickým zhodnocením podle § 33 odst. 1,
 - zc) výdaje (náklady), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů a jsou poplatníkem zcela nebo zčásti určeny k přeúčtování jiné osobě nebo je tato osoba povinna je uhradit na základě závazku nebo jiného právního předpisu, a to jen do výše příjmů (výnosů) z tohoto přeúčtování nebo předpisu úhrady za podmínky, že tyto příjmy (výnosy) ovlivnily výsledek hospodaření ve stejném zdaňovacím období nebo ve zdaňovacích obdobích předcházejících; obdobně postupují poplatníci daně z příjmů fyzických osob, kteří nevedou účetnictví,
 - zd) výdaje (náklady) na pořízení karet, jejichž vlastnictví zakládá nárok na slevy z cen zboží a služeb souvisejících s předmětem činnosti poplatníka, případně je spojené s reklamou jeho činnosti, a to u fyzických osob s příjmy podle § 7 a u poplatníků uvedených v § 17. Pokud jsou tyto karty použitelné i pro osobní potřebu poplatníka, popř. jiných osob nebo pro poskytování slev na výdaje (náklady) uvedené v § 25, lze uplatnit výdaje (náklady) na pořízení karty pouze v poloviční výši,
 - ze) pořizovací cena směnky při prodeji, o níž je účtováno podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ jako o cenném papíru, zachycená v účetnictví v souladu se zvláštním právním předpisem²⁰⁾ ke dni jejího prodeje, a to jen do výše příjmů z jejího prodeje,
 - zf) výdaje (náklady) vynaložené po 1. lednu 1997 na restaurování uměleckého díla, a to jen do výše příjmu z jeho prodeje, sníženého o pořizovací cenu tohoto uměleckého díla,
 - zg) výdaje (náklady) vzniklé v důsledku prokazatelně provedené likvidace zásob materiálu, zboží, nedokončené výroby, polotovarů a hotových výrobků; u léků, léčiv či potravinářských výrobků pouze, pokud je nelze dle zvláštních právních předpisů uvádět dále do oběhu¹²⁸⁾. K prokázání likvidace je poplatník povinen vypracovat protokol, kde uvede důvody likvidace, způsob, čas a místo provedení likvidace, specifikaci předmětů likvidace a způsob naložení se zlikvidovanými předměty, a dále uvede pracovníky zodpovědné za provedení likvidace,
 - zh) náhrady cestovních výdajů do výše stanovené zvláštním právním předpisem⁵⁾,
 - zi) smluvní pokuty, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, penále a jiné sankce ze závazkových vztahů, jen pokud byly zaplacený; a dále úroky ze zápůjček a úroky z úvěrů v případě, kdy věřitelem je poplatník uvedený v § 2, který nevede účetnictví, jen pokud byly zaplacený,

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁸⁾ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- zj) vstupní cena etiketovacího zařízení pro povinné značení lihu podle zvláštního právního předpisu, pokud se výrobce nebo dovozce lihu nerozhodne etiketovací zařízení odpisovat podle § 26 až 33,
- zk) výdaje na civilní ochranu vynaložené se souhlasem nebo na pokyn orgánu krizového řízení,
- zl) výdaje (náklady) hrazené uživatelem hmotného majetku, které podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ tvoří součást ocenění hmotného majetku, který je předmětem finančního leasingu, pokud v úhrnu se sjednanou kupní cenou ve smlouvě nepřevýší u movitého majetku částku uvedenou v § 26 odst. 3 písm. c),
- zm) odvod do státního rozpočtu z titulu plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle zvláštního právního předpisu,⁸⁰⁾
- zn) výdaje na pořízení nehmotného majetku²⁰⁾ nebo jeho technického zhodnocení u poplatníků s příjmy podle § 7 nebo § 9, pokud nevedou účetnictví,
- zo) výdaje (náklady) vynaložené poplatníkem s příjmy podle § 7 na uhrazení úhrad za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání^{82a)}, které souvisí s jeho činností, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, nejvýše však 10 000 Kč. U poplatníka, který je osobou se zdravotním postižením, lze za zdaňovací období odečíst až 13 000 Kč, a u poplatníka, který je osobou s těžším zdravotním postižením, až 15 000 Kč,
- zp) výdaje (náklady) vynaložené v rámci pomoci poskytnuté formou nepeněžního plnění v souvislosti s odstraňováním následků živelních pohrom, ke kterým došlo na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor. Tyto výdaje (náklady) nelze současně uplatnit jako nezdanitelnou část podle § 15 odst. 1 nebo položku snižující základ daně podle § 20 odst. 8,
- zr) výdaje na tvorbu
 1. fondu kulturních a sociálních potřeb u veřejně prospěšného poplatníka nebo sociálního fondu u poplatníka, který je veřejnou vysokou školou nebo veřejnou výzkumnou institucí, do procentuální výše úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za zdaňovací období, v jakém lze mzdu zaměstnance uplatnit jako výdaj související s dosažením, zajištěním a udržením zdanitelných příjmů, která je shodná s procentuální výší základního přídělu, kterým je tvořen fond kulturních a sociálních potřeb,
 2. fondu účelově určených prostředků u poplatníka, který je veřejnou vysokou školou nebo veřejnou výzkumnou institucí,
 3. fondu provozních prostředků u poplatníka, který je veřejnou vysokou školou,
 4. stipendijního fondu u poplatníka, který je vysokou školou,
 5. fondů k zabezpečení působnosti České kanceláře pojistitelů vymezené zákonem upravujícím pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, s výjimkou výdajů na tvorbu fondu zábrany škod,
- zs) výdaje v podobě
 1. výdajů na provoz vlastního předškolního zařízení, nebo
 2. příspěvku na provoz předškolního zařízení zajišťovaný jinými subjekty pro děti vlastních zaměstnanců,
- zt) paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem (dále jen „paušální výdaj na dopravu“), pokud nebyl uplatněn výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem podle

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁰⁾ § 81 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

^{82a)} Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání).

písmene k) tohoto odstavce, ve výši 5 000 Kč na jedno silniční motorové vozidlo za každý celý kalendářní měsíc zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, ve kterém poplatník využíval příslušné silniční motorové vozidlo k dosažení, zajištění nebo udržení zdanitelných příjmů a současně toto silniční motorové vozidlo nepřenechal ani po část příslušného kalendářního měsíce k užívání jiné osobě. Za přenechání silničního motorového vozidla k užívání jiné osobě se nepovažuje uskutečnění pracovní cesty silničním motorovým vozidlem spolupracující osobou nebo zaměstnancem, který silniční motorové vozidlo nevyužívá i pro soukromé účely. Používá-li poplatník některé silniční motorové vozidlo, u něhož uplatňuje paušální výdaj na dopravu, pouze zčásti k dosažení, zajištění a udržení zdanitelného příjmu, lze na takové silniční motorové vozidlo uplatnit pouze část paušálního výdaje na dopravu stanoveného podle první věty ve výši 80 % této částky (dále jen „krácený paušální výdaj na dopravu“). Pokud poplatník u některého vozidla uplatní v souladu s předchozí větou krácený paušální výdaj na dopravu, potom pro účely tohoto zákona platí, že ostatní vozidla, u nichž poplatník v souladu s tímto ustanovením uplatní paušální výdaje na dopravu, užívá výlučně k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Pro účely tohoto zákona se má za to, že poplatník užívá silniční motorové vozidlo, u kterého uplatňuje paušální výdaj na dopravu, výlučně k dosažení, zajištění nebo udržení zdanitelných příjmů, pokud tak prohlásí, není-li prokázáno jinak. Paušální výdaj na dopravu možno uplatnit nejvýše za 3 vlastní silniční motorová vozidla zahrnutá nebo nezahrnutá do obchodního majetku nebo v nájmu za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání. V průběhu zdaňovacího období nelze měnit způsob uplatnění paušálního výdaje na dopravu na způsob uplatnění výdajů podle písmene k) a naopak. V měsíci pořízení nebo vyřazení silničního motorového vozidla lze uplatnit poměrnou část paušálního výdaje na dopravu. Využívá-li k dosažení, zajištění a udržení příjmů silniční motorové vozidlo, které je ve společném jmění manželů nebo ve spoluvlastnictví, více poplatníků, mohou si v úhrnu uplatnit paušální výdaj na dopravu nejvýše 5 000 Kč. Paušální výdaj na dopravu nemohou uplatnit veřejně prospěšní poplatníci s výjimkou poplatníků, kteří jsou veřejnou vysokou školou, veřejnou výzkumnou institucí, poskytovatelem zdravotních služeb, který má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby, obecně prospěšnou společností nebo ústavem,

- zu) motivační příspěvek poskytnutý na základě smluvního vztahu žákovi nebo studentovi připravujícímu se pro poplatníka na výkon profese, a to do výše 5 000 Kč měsíčně, v případě studenta vysoké školy do výše 10 000 Kč měsíčně; motivačním příspěvkem se pro účely tohoto zákona rozumí stipendium, příspěvek na stravování, ubytování, vzdělávání ve vzdělávacích zařízeních související s budoucím výkonem profese, jízdné v prostředcích hromadné dopravy do místa vzdělávání a na pořízení osobních ochranných prostředků a pomůcek poskytovaných nad rámec zvláštních právních předpisů,
- zv) jmenovitá hodnota pohledávky, nebo části pohledávky, z úvěru pojištěné u pojistitele se sídlem na území členského státu Evropské unie, která nikdy nevstoupila do základu pro výpočet limitu tvorby bankovních opravných položek podle jiného právního předpisu^{22a)} a ke které banka¹⁰⁹⁾ nikdy netvořila opravnou položku podle jiného právního předpisu^{22a)}, a to do výše přijatého pojistného plnění; pohledávkou z úvěru se pro účely tohoto ustanovení rozumí pohledávka z titulu
 1. jistiny a úroku z úvěru poskytnutého bankou,
 2. plnění z bankovní záruky poskytnutého bankou za nebankovním subjektem,
- zz) převod prostředků z garančního fondu do fondu zábrany škod.

¹⁰⁹⁾ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

(3) U poplatníků, u nichž zdanění podléhají pouze příjmy z podnikatelské nebo jinak vymezené činnosti, a u veřejně prospěšných poplatníků se jako výdaje (náklady) uznávají pouze výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, které jsou předmětem daně.

(4) Výdajem podle odstavce 1 je také úplata u finančního leasingu, pokud po jeho ukončení je předmět finančního leasingu zahrnut do obchodního majetku.

(5) Pokud je poplatníkem úplatně nabyt majetek, který předtím úplatně užíval, a pokud nejsou splněny podmínky finančního leasingu, je úplata za užívání výdajem podle odstavce 1 pouze za podmínky, že poplatník zahrne tento majetek do obchodního majetku a cena za nabytí

- a) hmotného majetku, který lze odpisovat podle tohoto zákona, nebude nižší než zůstatková cena vypočtená rovnoměrným způsobem podle § 31 odst. 1 písm. a) ze vstupní ceny evidované u vlastníka nebo pronajímatele za dobu, po kterou mohl být tento majetek odpisován; přitom při výpočtu zůstatkové ceny osobního automobilu se vždy vychází ze vstupní ceny včetně daně z přidané hodnoty. Je-li vlastníkem nebo pronajímatelem poplatník, který u pronajímaného hmotného majetku pokračoval v odpisování podle § 30 odst. 10, stanoví se zůstatková cena, jako by ke změně v osobě vlastníka nebo pronajímatele nedošlo,
- b) pozemku nebude nižší než cena určená podle zvláštního právního předpisu,^{1a)} platná ke dni nabytí pozemku. Je-li mezi nájemcem a pronajímatelem sjednána dohoda o budoucí koupi pozemku v souvislosti se smlouvou o finančním leasingu stavebního díla umístěného na tomto pozemku, uznává se nájemné do výdajů (nákladů) za podmínky, že bude kupní cena pozemku vyšší než cena určená podle zvláštního právního předpisu^{1a)} ke dni prokazatelného sjednání dohody o budoucí koupi pozemku,
- c) hmotného majetku vyloučeného z odpisování (§ 27) nebude nižší než cena určená podle zvláštního právního předpisu,^{1a)} platná ke dni sjednání kupní smlouvy,
- d) hmotného majetku odpisovaného podle § 30b nebude nižší než zůstatková cena stanovená podle § 30b ze vstupní ceny evidované u vlastníka nebo pronajímatele za dobu, po kterou byl tento majetek odpisován; je-li vlastníkem nebo pronajímatelem poplatník, který u tohoto majetku pokračoval v odpisování podle § 30 odst. 10, stanoví se zůstatková cena, jako by ke změně v osobě vlastníka nebo pronajímatele nedošlo.

(6) Je-li finanční leasing ukončen před uplynutím minimální doby finančního leasingu, je výdajem k dosažení, zajištění a udržení příjmů pouze poměrná část úplaty, která je výdajem (nákladem), připadající ze sjednané doby finančního leasingu na skutečnou dobu finančního leasingu nebo skutečně zaplacená úplata, je-li nižší než poměrná část úplaty, která je výdajem (nákladem), připadající na skutečnou dobu finančního leasingu.

(7) Nabývací cenou se v případě podílů v obchodní korporaci pro účely tohoto zákona rozumí

- a) hodnota splaceného peněžitého vkladu člena obchodní korporace,
- b) hodnota nepeněžitého vkladu člena obchodní korporace. Hodnota tohoto vkladu se stanoví u člena obchodní korporace, který je
 1. poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 2, obdobně jako hodnota nepeněžitého příjmu v době provedení vkladu (§ 3 odst. 3). Hmotný majetek a nehmotný majetek, který byl zahrnut v obchodním majetku poplatníka, se ocení zůstatkovou cenou (§ 29 odst. 2) a ostatní majetek pořizovací cenou, je-li pořízen úplatně, vlastními náklady, je-li pořízen ve vlastní režii, nebo cenou určenou podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí u majetku nabytého bezúplatně. Je-li vkladem

^{1a)} Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

majetek, který nebyl zahrnut do obchodního majetku poplatníka a byl pořízen nebo nabyt v době kratší než 5 let před splacením tohoto vkladu do obchodní korporace, ocení se pořizovací cenou,²⁰⁾ je-li pořízen úplatně, vlastními náklady,²⁰⁾ je-li pořízen nebo vyroben ve vlastní režii, a při nabytí majetku bezúplatně cenou určenou podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí; přitom u nemovitých věcí se nabývací cena zvyšuje o náklady prokazatelně vynaložené na jejich opravy a technické zhodnocení před splacením vkladu,

2. poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, ve výši zůstatkové ceny (§ 29 odst. 2) vkládaného hmotného majetku a nehmotného majetku a dále ve výši účetní hodnoty²⁰⁾ ostatního vkládaného majetku,
 3. poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 3 a v § 17 odst. 4, ve výši přepočtené zahraniční ceny,
- c) pořizovací cena²⁰⁾ majetkové účasti v případě nabytí podílu koupí nebo cena určená podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí v případě nabytí podílu bezúplatně.

Nabývací cena podílu na obchodní korporaci se nemění při změně právní formy obchodní korporace a při fúzi, převodu jmění na společníka nebo rozdělení obchodní korporace¹³¹⁾. Nabývací cena podílu na akciové společnosti se nemění, nemění-li se hodnota vkladu společníka a dochází pouze k výměně jedné akcie za jednu jinou akcii nebo k výměně jedné akcie za více akcií anebo více akcií za jednu akcii; přitom je-li výměnou získán vyšší nebo nižší počet akcií, je nabývací cenou jedné akcie poměrný díl nabývací ceny původní akcie nebo součet nabývacích cen původních akcií. Obdobně to platí pro výměnu jednoho druhu cenného papíru (například zatímního listu, vyměnitelného dluhopisu, prioritního dluhopisu) za akcie, nemění-li se hodnota vkladu společníka. Nabývací cenu podílu na obchodní korporaci lze zvýšit o výdaje (náklady) přímo související s držbou podílu v obchodní korporaci, pokud poplatník prokáže, že podle § 25 odst. 1 písm. zk) nebyly uznány jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. U člena obchodní korporace, který je plátcem daně z přidané hodnoty, lze nabývací cenu podílu na obchodní korporaci, není-li tato obchodní korporace plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšit o částku odvedené daně z přidané hodnoty vztahující se k vloženému majetku. Nabývací cena se u poplatníků uvedených v § 17 snižuje o doplatek na dorovnání nebo dorovnání v penězích, na který vznikne poplatníkovi nárok podle zvláštního právního předpisu,¹³¹⁾ pokud byl tento doplatek na dorovnání nebo dorovnání v penězích zaúčtován v rozvaze. Nabývací cena nedosahuje záporných hodnot. Vkladem se pro účely tohoto zákona rozumí vklad do základního kapitálu včetně jiného plnění ve prospěch vlastního kapitálu. Nabývací cena podílu na obchodní korporaci se dále snižuje o příjmy plynoucí členovi obchodní korporace při snížení základního kapitálu, s výjimkou příjmů podléhajících zvláštní sazbě daně podle § 36 odst. 1 písm. b) bodu 3 nebo § 36 odst. 2 a u společníka společnosti s ručením omezeným i o vrácený příplatek vložený společníkem mimo základní kapitál. Nabývací cena se snižuje o ty části, které již byly uplatněny jako výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů nebo které snížily základ daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně.

(8) Při prodeji obchodního závodu se nepoužijí ustanovení odstavce 2, která omezují uplatnění výdajů (nákladů) výši souvisejících příjmů u jednotlivě prodávaných majetků.

(9) U pohledávky nabyté při přeměně¹³¹⁾, nebyla-li nikdy součástí podrozvahových účtů zanikající nebo rozdělované obchodní korporace, pokračuje nástupnická obchodní korporace v odpisu pohledávky^{22b)} nebo v tvorbě opravné položky,^{22a)} jako by ke změně v osobě věřitele nedošlo, a to maximálně do výše, v jaké by mohla uplatnit odpis nebo tvorbu opravné položky zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace.

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

(10) Za živelní pohromu se pro účely tohoto zákona považují nezaviněný požár a výbuch, blesk, vichřice s rychlostí větru nad 75 km/h, povodeň, záplava, krupobití, sesouvání půdy, sesuny půdy a skalní zřícení, pokud k nim nedošlo v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem, sesouvání nebo zřícení lavin a zemětřesení dosahující alespoň 4. stupně mezinárodní stupnice udávající makroseismické účinky zemětřesení. Výše škody musí být doložena posudkem pojišťovny, a to i v případě, že poplatník není pojištěn, nebo posudkem soudního znalce.

(11) Při prodeji majetku, který se neodpisuje podle tohoto zákona ani podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾, nebo obdobného právního předpisu v zahraničí a byl nabyt vkladem, při přeměně, při převodu obchodního závodu podle § 23a, při fúzi obchodních společností nebo při rozdělení obchodní společnosti podle § 23c, lze související výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatnit jen do výše jeho hodnoty evidované v účetnictví nebo v daňové evidenci u vkladatele, u zanikající, u rozdělované nebo u převádějící obchodní korporace před oceněním tohoto majetku reálnou hodnotou. Hodnotu majetku evidovanou v účetnictví nebo v daňové evidenci u vkladatele, u zanikající, u rozdělované nebo u převádějící obchodní korporace lze zvýšit o případné opravné položky vytvořené k uvedenému majetku, jejichž tvorba nebyla u vkladatele, u zanikající, u rozdělované nebo u převádějící obchodní korporace pro daňové účely výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, není-li stanoveno v tomto zákoně jinak. Obdobně se postupuje při vyřazení majetku z důvodu spotřeby. Takto stanovený výdaj (náklad) se použije i při následném vkladu, následné přeměně,¹³¹⁾ převodu obchodního závodu podle § 23a nebo fúzi obchodních společností nebo rozdělení obchodní společnosti.

(12) Při prodeji obchodního závodu poplatníkem, který nevede účetnictví, pokud neuplatňuje výdaje podle § 7 odst. 7, je výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů

- a) součet zůstatkových cen hmotného majetku,
- b) součet zůstatkových cen nehmotného majetku evidovaného v majetku poplatníka do 31. prosince 2000, který může být odpisován,
- c) hodnota peněžních prostředků a cenin,
- d) hodnota finančního majetku,
- e) vstupní cena hmotného majetku vyloučeného z odpisování,
- f) pořizovací cena pozemku,
- g) hodnota pohledávky, jejíž úhrada by nebyla zdanitelným příjmem,
- h) úplata u finančního leasingu zaplacená uživatelem, která převyšuje poměrnou část úplaty uznané jako daňový výdaj podle odstavce 2 písm. h), přechází-li smlouva o finančním leasingu na kupujícího,
- i) hodnota dluhů, jejichž úhrada by byla výdajem.

(13) Jedná-li se o plátce daně z přidané hodnoty, rozumí se pro účely odstavce 12 hodnotou dluhů hodnota bez daně z přidané hodnoty, byl-li uplatněn odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu. U pohledávek, jejichž úhrada by byla zdanitelným příjmem, je výdajem daň z přidané hodnoty, byla-li splněna daňová povinnost na výstupu.

(14) Úhrn pořizovacích cen pohledávek nebo jejich částí, které nelze uznat jako výdaj (náklad) podle ostatních ustanovení tohoto zákona, je možné u poplatníků, jejichž hlavním předmětem činnosti je nákup, prodej a vymáhání pohledávek, uznat jako daňový výdaj (náklad) až do výše úhrnu zisků z jiných pohledávek v rámci stejného souboru pohledávek v daném zdaňovacím období. Ziskem z pohledávky v daném zdaňovacím období se pro účely tohoto ustanovení rozumí úhrn příjmů plynoucích v daném zdaňovacím období z úhrad

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

pohledávky dlužníkem nebo postupníkem při následném postoupení pohledávky zvýšený o vytvořenou opravnou položku nebo rezervu (její část) podle zvláštního zákona^{22a)} ve výši převyšující pořizovací cenu²⁰⁾ pohledávky sníženou o částky úhrad pohledávky dlužníkem plynoucí v předchozích zdaňovacích obdobích a o části pořizovací ceny pohledávky odepsané v předchozích zdaňovacích obdobích. Pro účely výpočtu zisku z pohledávky nelze pořizovací cenu pohledávky snížit o částku vyšší, než je pořizovací cena pohledávky. Pokud celkový úhrn pořizovacích cen nebo jejich částí, které nelze uznat jako výdaj (náklad) podle ustanovení tohoto zákona, je za zdaňovací období vyšší než celkový úhrn zisků z jiných pohledávek v rámci stejného souboru pohledávek, lze tento rozdíl u poplatníků, jejichž hlavním předmětem činnosti je nákup, prodej a vymáhání pohledávek, uplatnit jako výdaj (náklad) nejdéle ve 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích nebo obdobích, za něž je podáváno daňové přiznání, a to v jednotlivých obdobích maximálně ve výši částky, o kterou úhrn zisků z pohledávek v rámci tohoto stejného souboru pohledávek převyšuje úhrn pořizovacích cen pohledávek nebo jejich částí, které nelze uznat jako výdaj (náklad) podle ustanovení tohoto zákona. Za poplatníky, jejichž hlavním předmětem činnosti je nákup, prodej a vymáhání pohledávek, se pro účely tohoto zákona považují poplatníci, u nichž alespoň 80 % veškerých příjmů (výnosů) tvoří příjmy (výnosy) plynoucí v souvislosti s nákupem, prodejem, držbou a vymáháním nakoupených pohledávek. Souborem pohledávek se pro účely tohoto ustanovení rozumí soubor pohledávek nakoupený poplatníkem od jedné osoby v jednom zdaňovacím období. Toto ustanovení se použije obdobně pro období, za něž je podáváno daňové přiznání.

§ 38k

Uplatnění nezdanitelných částek ze základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, slevy na dani podle § 35ba a daňového zvýhodnění

(1) Poplatník je povinen prokázat plátcí daně skutečnosti rozhodné pro poskytnutí měsíční slevy na dani podle § 35ba a měsíčního daňového zvýhodnění při výpočtu záloh nejpozději do konce kalendářního měsíce, v němž tyto okolnosti nastaly. K předloženým dokladům přihlédne plátcé daně počínaje kalendářním měsícem následujícím po měsíci, v němž budou tyto skutečnosti plátcí daně prokázány, nejdříve však počínaje kalendářním měsícem, na jehož počátku byly skutečnosti rozhodné pro uznání slevy na dani podle § 35ba nebo na daňové zvýhodnění splněny, učiní-li poplatník současně prohlášení podle odstavce 4 anebo tyto skutečnosti v již učiněném prohlášení současně uvede. K předloženým dokladům potvrzujícím skutečnost, že poplatník nebo vyživované dítě je studentem nebo žákem soustavně se připravujícím na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, však plátcé daně přihlédne již počínaje kalendářním měsícem, v němž budou tyto skutečnosti plátcí daně prokázány. Při nástupu do zaměstnání je lhůta dodržena, prokáže-li poplatník tyto skutečnosti do 30 dnů ode dne nástupu do zaměstnání.

(2) Narodí-li se však poplatníkovi dítě, plátcé daně k této skutečnosti přihlédne již v kalendářním měsíci, v němž se narodilo, prokáže-li poplatník jeho narození plátcí daně do 30 dnů po narození dítěte.

(3) Pobírá-li poplatník za stejný kalendářní měsíc mzdu současně nebo postupně od více plátců daně, přihlédne k měsíční slevě na dani podle § 35ba a k měsíčnímu daňovému

²⁰⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

zvýhodnění pouze jeden plátcе daně, u kterého uplatní poplatník nárok podle odstavce 1 a učiní prohlášení podle odstavce 4.

(4) Plátcе daně srazí zálohu podle § 38h odst. 4 a přihlédne k měsíční slevě na dani podle § 35ba a k měsíčnímu daňovému zvýhodnění, učiní-li poplatník prokazatelně do 30 dnů po vstupu do zaměstnání a každoročně nejpozději do 15. února na příslušné zdaňovací období prohlášení o tom,

- a) jaké skutečnosti jsou u něho dány pro přiznání slevy na dani podle § 35ba, popř. kdy a jak se změnily,
- b) že současně za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuje nárok na slevu na dani podle § 35ba u jiného plátcе daně a že současně na stejné období kalendářního roku neučinil u jiného plátcе prohlášení k dani,
- c) jaký je počet dětí vyživovaných poplatníkem v rámci jeho společně hospodařící domácnosti a dále
 1. jaké skutečnosti jsou u něho dány pro přiznání daňového zvýhodnění na vyživované dítě,
 2. zda uplatňuje daňové zvýhodnění na toto dítě ve výši náležející podle § 35c odst. 1 na jedno dítě nebo ve výši náležející na druhé dítě nebo na třetí a každé další vyživované dítě,
 3. zda v rámci téže společně hospodařící domácnosti vyživuje tytéž vyživované děti poplatníka i jiný poplatník, zda na ně uplatňuje daňové zvýhodnění a zda je zaměstnán,
 4. kdy a jak se případně změnily rozhodné skutečnosti pro přiznání daňového zvýhodnění a
 5. jedná-li se o zletilé studující dítě, že mu není přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,
- d) že současně za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuje daňové zvýhodnění na vyživované dítě u jiného plátcе daně a že daňové zvýhodnění na to samé vyživované dítě za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuje jiná osoba.

(5) Plátcе daně, u kterého poplatník učinil prohlášení podle odstavce 4, provede výpočet daně, roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění a současně přihlédne k nezdanitelným částkám ze základu daně podle § 15 a ke slevě na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) a g) za bezprostředně uplynulé zdaňovací období, učiní-li poplatník prokazatelně do 15. února za toto období prohlášení o tom,

- a) že není povinen podat daňové přiznání,
- b) zda a od kterých plátců daně v uplynulém zdaňovacím období pobíral příjmy ze závislé činnosti,
- c) že manželka (manžel) žijící ve společně hospodařící domácnosti, na kterou (kterého) uplatňuje slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b), neměla (neměl) v uplynulém zdaňovacím období vlastní příjem přesahující ročně hranici 68 000 Kč,
- d) v jaké hodnotě poskytl bezúplatné plnění podle § 15 odst. 1,
- e) ~~v jaké výši byly zaplacený v uplynulém zdaňovacím období úroky z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru a nebo z jiného úvěru poskytnutého v souvislosti s těmito úvěry stavební spořitelnou nebo bankou a použitého na financování bytových potřeb v souladu s § 15 odst. 3 a 4, a~~
 1. ~~zda a v jaké výši z takového úvěru uplatňuje současně jiná osoba nárok na odpočet úroků ze základu daně,~~
 2. ~~že předmět bytové potřeby uvedený v § 15 odst. 3, na který uplatňuje odpočet úroků z poskytnutého úvěru, je užíván v souladu s § 15 odst. 4,~~

- ~~3. že částka úroků, o kterou se snižuje základ daně podle § 15 odst. 3 a 4, v úhrnu u všech účastníků smluv o úvěrech žijících s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti nepřekročila v uplynulém zdaňovacím období 300 000 Kč,~~
- ~~Ⓕ e) v jaké výši zaplatil příspěvky na své penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření nebo penzijní pojištění podle § 15 odst. 5 3,~~
 - ~~Ⓖ f) v jaké výši zaplatil pojistné na své soukromé životní pojištění podle § 15 odst. 6 4,~~
 - ~~Ⓗ g) v jaké výši zaplatil jako člen odborové organizace v uplynulém zdaňovacím období členské příspěvky podle § 15 odst. 7 5,~~
 - ~~Ⓘ h) v jaké výši zaplatil úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle § 15,~~
 - ~~Ⓝ i) jakou částku vynaložil za umístění dítěte v předškolním zařízení.~~

(6) Poplatník může učinit prohlášení podle odstavce 4 na stejné období kalendářního roku pouze u jednoho plátce.

(7) Neprokáže-li poplatník skutečnosti rozhodné pro poskytnutí měsíční slevy na dani podle § 35ba nebo na měsíční daňové zvýhodnění podle § 35d anebo neučiní-li prohlášení podle odstavce 4 ve stanovené lhůtě, přihlédne k nim plátce počínaje měsícem následujícím po měsíci, v němž tyto rozhodné skutečnosti poplatník prokáže a současně prokazatelně učiní prohlášení podle odstavce 4. Dodatečně přihlédne plátce k uvedeným skutečnostem při ročním zúčtování záloh, a to i v případě, byla-li daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti vybrána srážkou podle zvláštní sazby daně, prokáže-li poplatník rozhodné skutečnosti pro poskytnutí slevy na dani podle § 35ba nebo na daňové zvýhodnění nejpozději do 15. února roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období a učiní-li prokazatelně v této lhůtě prohlášení k dani podle odstavců 4 a 5.

(8) Dojde-li během roku ke změně skutečností rozhodných pro výpočet záloh na daň a daně nebo ke změně podmínek pro poskytnutí slevy na dani podle § 35ba a daňového zvýhodnění, je poplatník povinen oznámit je prokazatelně (např. změnou v prohlášení) plátcovi daně nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala nebo v němž bylo o změně rozhodnuto. Plátce daně zaeviduje změnu ve mzdovém listě.

§ 38l

Způsob prokazování nároku na odečet nezdanitelné části základu daně, slevy na dani podle § 35ba a daňového zvýhodnění z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti u plátce daně

- (1) Nárok na nezdanitelnou část základu daně prokazuje poplatník plátcovi daně
- a) potvrzením příjemce bezúplatného plnění nebo jeho zákonného zástupce anebo pořadatele veřejné sbírky o výši a účelu bezúplatného plnění,
 - ~~b) smlouvou o úvěru a každoročně potvrzením stavební spořitelny o částce úroků zaplacených v uplynulém kalendářním roce z úvěru ze stavebního spoření, popřípadě z jiného úvěru poskytnutého stavební spořitelnou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo potvrzením banky o částce úroků zaplacených v uplynulém kalendářním roce z hypotečního úvěru a snížených o státní příspěvek, popřípadě z jiného úvěru poskytnutého příslušnou bankou v souvislosti s hypotečním úvěrem,~~
 - ~~e) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. a) stavebním povolením, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo ohlášením stavby a po dokončení stavby výpisem z listu vlastnictví,~~

- ~~d) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. b) a e) výpisem z listu vlastnictví a v případě úvěru poskytnutého na koupi pozemku po uplynutí 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy stavebním povolením, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo ohlášením stavby,~~
- ~~e) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. e) výpisem z listu vlastnictví, jde-li o bytový dům, rodinný dům nebo jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, ve vlastnictví anebo nájemní smlouvou, jde-li o byt nebo o jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, v nájmu, anebo dokladem o trvalém pobytu, jde-li o byt nebo o jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, v užívání,~~
- ~~f) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. d) a g), potvrzením právnické osoby, že je jejím členem,~~
- ~~g) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. f), výpisem z listu vlastnictví, jde-li o bytový dům, rodinný dům nebo jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru ve vlastnictví, anebo potvrzením právnické osoby o členství, je-li předmětem vypořádání podíl nebo vklad spojený s právem užívání bytu,~~
- h) **b) smlouvou o penzijním připojištění se státním příspěvkem nebo smlouvou o doplňkovém penzijním spoření a každoročně potvrzením penzijní společnosti o části měsíčních příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo doplňkové penzijní spoření, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, ke které náleží maximální státní příspěvek; smlouvou o penzijním pojištění nebo potvrzením instituce penzijního pojištění o účasti poplatníka na penzijním pojištění a každoročně potvrzením instituce penzijního pojištění o příspěvcích zaplacených poplatníkem na jeho penzijní pojištění na uplynulé zdaňovací období,**
- h) **c) smlouvou o soukromém životním pojištění nebo pojistkou podle zákona upravujícího pojistnou smlouvu a každoročně potvrzením pojišťovny o pojistném zaplaceném poplatníkem na jeho soukromé životní pojištění v uplynulém zdaňovacím období nebo o zaplacené poměrné části jednorázového pojistného připadajícího na uplynulé zdaňovací období,**
- h) **d) potvrzením odborové organizace o výši zaplaceného členského příspěvku v uplynulém zdaňovacím období,**
- h) **e) potvrzením o výši zaplacené úhrady za zkoušku ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle zákona upravujícího ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání; jedná-li se o osobu s těžším zdravotním postižením, potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení, že byla uznána invalidní ve třetím stupni, a jedná-li se o osobu se zdravotním postižením, potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení, že byla uznána invalidní v prvním nebo ve druhém stupni nebo rozhodnutím Úřadu práce České republiky, že byla uznána zdravotně znevýhodněnou.**

(2) Nárok na poskytnutí slevy na dani podle § 35ba při stanovení daně nebo záloh prokazuje poplatník plátcí daně

- a) dokladem prokazujícím totožnost manželky (manžela), uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) a průkazem ZTP/P, pokud je manželka (manžel) jeho držitelem, nebo rozhodnutím o přiznání tohoto průkazu,
- b) rozhodnutím o přiznání invalidního důchodu a každoročně dokladem o výplatě důchodu, uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. c) nebo d) z důvodu, že mu je přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,

- c) potvrzením správce daně příslušného podle místa bydliště poplatníka o tom, že poplatník pobírá jiný důchod z důchodového pojištění⁴³⁾, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že je invalidní ve třetím stupni, nebo o tom, že mu zanikl nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu a starobního důchodu, anebo je-li poplatník invalidní ve třetím stupni, avšak jeho žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že není invalidní ve třetím stupni,
- d) průkazem ZTP/P, pokud je poplatník jeho držitelem, nebo rozhodnutím o přiznání tohoto průkazu, uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. e),
- e) potvrzením školy, že se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. f),
- f) potvrzením předškolního zařízení o výši vynaložených výdajů za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v těchto zařízeních; potvrzení musí obsahovat
 1. jméno vyživovaného dítěte poplatníka,
 2. celkovou částku výdajů, kterou za něj za dané zdaňovací období poplatník vynaložil a
 3. datum zápisu tohoto zařízení do školského rejstříku nebo evidence poskytovatelů nebo datum vzniku jeho živnostenského oprávnění.

(3) Nárok na daňové zvýhodnění při stanovení záloh nebo daně prokazuje poplatník plátcí daně

- a) úředním dokladem prokazujícím totožnost dítěte (vlastního, osvojenec nebo v péči, která nahrazuje péči rodičů, druhého z manželů a vnuků),
- b) předložením průkazu ZTP/P, pokud je vyživované dítě jeho držitelem, nebo rozhodnutím o přiznání tohoto průkazu,
- c) jsou-li poplatníci vyživující děti v jedné společně hospodařící domácnosti zaměstnaní, potvrzením od zaměstnavatele druhého z poplatníků, ve kterém plátce daně uvede, na které děti druhý z poplatníků uplatňuje daňové zvýhodnění a v jaké výši, případně, že nárok na daňové zvýhodnění neuplatňuje,
- d) potvrzením školy, že zletilé dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem,
- e) potvrzením správce daně příslušného podle místa bydliště poplatníka o tom, že poplatník vyživuje ve společně hospodařící domácnosti zletilé dítě až do dovršení 26 let věku, kterému není přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a které se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(4) Pokud poplatník nebo zletilé dítě, na něž poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění, studuje na střední nebo vysoké škole v cizině, nárok na uplatnění slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. f) nebo na daňové zvýhodnění prokáže poplatník při stanovení záloh nebo daně u plátce daně potvrzením o studiu vydaném zahraniční školou na určité období a v souladu se zvláštním právním předpisem o státní sociální podpoře¹³⁰⁾ rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, že takové studium na škole v cizině je postaveno na roveň studia na středních nebo vysokých školách v České republice.

(5) Jestliže se změnila skutečnost rozhodná pro přiznání nezdanitelné části základu daně podle § 15, slevy na dani podle § 35ba nebo daňového zvýhodnění, předloží poplatník nové doklady prokazující platnost nároku na odpočet.

K části třetí návrhu zákona

Platné znění částí zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění ke dni následujícímu po dni vyhlášení ve Sbírce zákonů

§ 11

Specializovaný finanční úřad

(1) Specializovaný finanční úřad je příslušným pro vybrané subjekty; tím není dotčena příslušnost u poplatků, jejichž předmětem je zpoplatnění úkonu.

(2) Vybraným subjektem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) právnická osoba založená za účelem podnikání, která dosáhla obratu více než 2 000 000 000 Kč,
- b) banka, včetně zahraniční banky,
- c) spořitelní a úvěrní družstvo,
- d) pojišťovna, pobočka pojišťovny z jiného členského státu nebo z třetího státu, zajišťovna, pobočka zajišťovny z jiného členského státu nebo z třetího státu,
- e) obhospodařovatel nebo administrátor investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu, včetně investičních fondů nebo zahraničních investičních fondů, které obhospodařuje nebo jejichž administraci provádí, nemají-li právní osobnost,
- f) investiční fond nebo zahraniční investiční fond, má-li právní osobnost, depozitář investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu a hlavní podpůrce investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu,
- g) penzijní společnost včetně všech jí obhospodařovaných fondů a včetně transformovaného fondu, jehož prostřednictvím penzijní společnost provozuje penzijní připojištění,
- h) poplatník daně z hazardních her, a to pro účely správy daně z hazardních her,
- i) člen skupiny podle zákona o dani z přidané hodnoty,
 1. je-li alespoň jeden z jejích členů subjektem podle písmen b) až g),
 2. dojde-li alespoň u jednoho jejího člena ke změně podmínek pro určení místní příslušnosti podle odstavce 6, a to až do okamžiku, kdy u posledního z členů této skupiny dojde ke změně podmínek pro určení místní příslušnosti podle odstavce 7.

(3) Obratem se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn čistého obratu podle právních předpisů upravujících účetnictví dosažený za zdaňovací období daně z příjmů. Obratem se rozumí též obrat dosažený právním předchůdcem.

(4) Pro změnu, přechod a delegaci příslušnosti Specializovaného finančního úřadu se obdobně použijí ustanovení daňového řádu o změně, přechodu a delegaci místní příslušnosti, a to pro celý rozsah působnosti Specializovaného finančního úřadu.

(5) Skutečnost, že se subjekt stane, nebo přestane být vybraným subjektem, se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu.

(6) Dosažení obratu uvedeného v odstavci 2 písm. a) se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu počínaje prvním dnem druhého zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém bylo tohoto obratu dosaženo.

(7) Pokles obratu pod hranici uvedenou v odstavci 2 písm. a) se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu počínaje prvním dnem čtvrtého

zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém k tomuto poklesu obratu došlo. K tomuto poklesu obratu se nepřihlíží v případě, že před prvním dnem třetího zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém k tomuto poklesu obratu došlo, bude znovu dosažen obrat uvedený v odstavci 2 písm. a).

(8) Specializovaný finanční úřad nevykonává správu daně z nemovitých věcí a ~~daně z nabytí nemovitých věcí~~.

(9) Stanoví-li jiný zákon, že Specializovaný finanční úřad vykonává určitou působnost jako jediný z finančních úřadů, je pro účely výkonu této působnosti příslušným i pro jiné než vybrané subjekty.

K části čtvrté návrhu zákona

Platné znění částí zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění ke dni následujícímu po dni vyhlášení ve Sbírce zákonů

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje postup a podmínky, za nichž správce daně spolupracuje s příslušnými orgány jiných států, a to

- a) v souladu s předpisem Evropské unie upravujícím správní spolupráci v oblasti daní¹⁾ ve vztahu k jinému členskému státu Evropské unie (dále jen „jiný členský stát“), nebo
- b) na základě mezinárodní smlouvy v oblasti daní, která je součástí právního řádu České republiky (dále jen „mezinárodní smlouva“), ve vztahu ke státu nebo jurisdikci, s nimiž byla mezinárodní smlouva uzavřena (dále jen „smluvní stát“).

(2) Mezinárodní spolupráce při správě daní (dále jen „mezinárodní spolupráce“) se poskytuje nebo přijímá ve formě

- a) výměny informací na žádost,
- b) automatické výměny informací,
- c) výměny informací z vlastního podnětu,
- d) doručování písemností,
- e) účasti při úkonech, dílčích řízeních nebo jiných postupech správce daně, nebo
- f) provádění souběžných daňových kontrol.

(3) Informacemi se pro účely tohoto zákona rozumí informace, u nichž může správce daně důvodně předpokládat jejich význam pro správu daní.

(4) Daní se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) daň z příjmů fyzických osob,
- b) daň z příjmů právnických osob,
- c) daň z nemovitých věcí,
- ~~d) daň z nabytí nemovitých věcí,~~
- e) silniční daň,**
- ~~e) daň z hazardních her,~~
- f) místní poplatek,**
- ~~g) peněžité plnění obdobného charakteru jako peněžité plnění podle písmen a) až g) uložené jiným členským státem nebo jeho územním nebo správním celkem, nebo~~
- h) peněžité plnění stanovené mezinárodní smlouvou s výjimkou povinných příspěvků na sociální pojištění.**

(5) Podle tohoto zákona se nepostupuje při

- a) vzájemné pomoci mezi příslušnými státy v trestních věcech, nebo
- b) mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek.